Ч. 72 (14.615). Львів, пятниця 2. квітня 1937. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
„ Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Змова старшин червоної армії.

(АТЕ) 20. березня ГПУ викрило широко розгалужену змову серед старшин київської та ленінградської воєнної округи проти Сталіна, Кагановича і Єжова. У змові брали участь також старшини чорноморської та балтійської фльоти.

Та змова була предметом нарад Ворошилова, Єгорова та вищих старшин генер. штабу з командантами округ: київської, білоруської та ленінградської. Вони рішили точно розслідити політичні настрої серед молодих старшин.

РЕВІЗІЇ В ЛЕНІНГРАДІ.

(АТЕ) В останніх днях у всіх державних та партійних установах ленінградської округи перевели несподівано нічні ревізії. Як кажуть, у багатьох державних установах викрили саботажі та протидержавну діяльність урядовців, у наркоматі рільництва — грошеві зловживання. З огляду на те слід сподіватися основної чистки всього партійного апарату округи.

УЧИТЕЛЬ МУСИТЬ БУТИ ДОНОЩИКОМ.

„За Комуністическое Просвіщеніе" з 28. березня обговорює завдання учительства у теперішній час „після історичного звороту в публичному житті". Вони повинні не обмежуватися до вузько-культурницьких завдань, лише брати активну участь у політичному житті, зокрема поборювати авторитет духовенства. Вони мають доносити один на одного, вишукуючи всюди клясових ворогів.

В ЕСПАНСЬКОМУ МАРОКУ НЕ БУЛО ЗМОВИ.

Ген. Кейпо де Ляно заперечив через радіо поголоски про змову в еспанському Мароку та про звязані з нею арештування.

УСПІХИ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК НА ПІВНІЧНОМУ ФРОНТІ.

Ґенерал Кейпо де Ляно повідомляє, що на північному фронті національні війська завзятим наступом перервали ворожі лінії. Вони заняли чимало сіл, проганяючи ворога, що відступає на Ачандіяно. Наступ покінчився щойно в ночі, тому годі було ще обрахувати ворожі втрати. Дотепер найдено на побоєвищі 50-ох убитих червоних, 2 гармати і чимало крісів. Понад 100 червоних попало в полон.

Як повідомляє Стефані, на фронті Мондрогу національні війська проломили червоні лінії та заняли чимало важних місцевостей коло Асенсіонамонді й Умбельца.

Офіційний комунікат національного командування подає, що його війська на фронті Сантандеру відбили наступ червоних, що залишили на побоєвищі 25-ох убитих і чимало ранених. На біскайському фронті національні війська перервали ворожі становища на північний захід від Віляреаль, де заняли місцевість Конґрефорт і околиці міста Асенсіомені. Червоні втратили 100 убитих і 50 полонених, 16 скорострілів і дві гармати. Деяку активність проявили червоні в Астурії, але національна артилерія спинила їх.

Авас подає, що на відтинку Бурґосу червоні заняли стратеґічно важну місцевість Сархентес, що уможливить дальші операції проти Бурґосу.

ПІД ПОЗОБЛЯНКО.

Як подає Авас з Валенсії, вчора вечором червоні заняли місцевість Ельсольдао, що лежить на північний захід від Позоблянко. Тепер вони посуваються вперед, обстрілюючи місцевости, якими володіють національні війська.

НАЦІОНАЛЬНІ ЛІТАКИ ЗБОМБАРДУВАЛИ ПОЗОБЛЯНКО.

Авас повідомляє: Ескадра національних 3-моторових бомбових літаків під ослоною багатьох мисливських вчора по полудні довший час бомбардувала Позоблянко. Вона збомбардувала становища артилерії та зовсім спалила склади зброї і муніції та касарні.

Національні літаки зовсім панували над червоними і перелітали так низько, що робили світлини бомбардованого терену. Інша національна ескадра знищила до тла місто Дуранго.

Зате радіостація зі Салямінки заперечує вістку, немов би червоні летуни бомбардували місто Пальму (на Майорці).

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

Національне командування повідомляє, що під Кордовою (південний фронт) червоні атакували вчора національні війська, що відбили ворога протинаступом. На відтинку **Естремадури** національні війська перевели кілька успішних випадів. Комітет оборони Мадриду повідомляє про артилерійську перестрілку на **мадридському** і ґвадаляхарському відтинку.

Невже кінець урядової кризи в Катальонії?

Цієї ночі в 1. годині премієр Таррадеяс прийняв 45-ох журналістів і заявив їм, що кабінетна криза вже зліквідована; мабуть ще нині появиться у пресі листа членів нового уряду, що завтра в 19. годині збереться на нараду.

Франція забезпечує свободу плавби.

Уряд радив вчора над тим, як запевнити свободу плавби на еспанських водах. Міністр заграничних справ заявив, що він через своїх консулів [illegible]алові Франкові, що не дозволить затримувати французькі кораблі і не толерувати ме того. Франція всіми засобами унеможливлюватиме бої між еспанськими воєнними кораблями коло французьких побереж.

Чи істнує причина для дефетизму?

Львів, 1. квітня 1937.

У варшавському кабареті чули ми діяльог двох жидів, в якому один радить другому, щоб скинув журбу з серця: хай не читає рідної преси і хай не перебуває у рідному товаристві, лише хай передплатить ендецькі часописи та розмовляє із членами гурра-патріотичних польських організацій; тоді довідається, яку силу мають жиди, як їм добре поводиться, скільки причин у них — бути дійсно щасливими і вдоволеними. Дотеп — дотепом, а зерно гіркої правди у тому дотепі таки є. У пристосуванні до українських відносин той образ виглядає в той спосіб, що українська преса сумовита й розмови між земляками настроєні на меляхолійну нуту та стоять у яскравій диспропорції з тими чудами-дивами, що їх виписують і виговорюють наші сусіди, коли описують українську дійсність.

Ніде правди діти, для радости й утіхи нема у нас обильного джерела. Шалена нужда на селі й безробіття у місті, дотеперішня невдача українських спроб наладнати польсько-українські відносини, так яскраво зясована у посольських і сенаторських промовах, з другого боку мобілізація всього польського громадянства під антиукраїнськими гаслами, всі ті віча й резолюції, вся та кампанія пп. Ромерів—Ґломбінських і масові антиукраїнські меморіяли, оперті просто на брехні і фальшах, — усе це разом витворює нестерпну атмосферу. Тому не диво, що у цій атмосфері в деяких колах українського громадянства помічається настрій пригнічення, моральної депресії. Очевидно: коли чоловік прочитає алярмову польську статтю про могутній розвій українства, про українську добробут та безупинну українську „експанзію", що ось-ось заволодіє всіми польсько-жидівськими містами у Східній Галичині та всіми польськими земельними маєтками, — а одночасно день-у-день стрічає високо-кваліфікованих молодих інтелігентів, які даремне побиваються за посадою на 60—100 зол. у місяць, чи за кількасот золотих позички на відкриття скромного варстату праці, — то годі мати рожевий настрій. Але здається нам, що хоч польська переслідовча манія на пункті української небезпеки — неповажна, оперта на фантасмагоріях, — то й українські, покищо зрештою невразні і невловні, „панікерські" тенденції не мають ніяких річевих основ.

Очевидно: кожна тотальна держава, якої режим опертий на всевладі адміністраційного апарату, в страшенній мірі узалежнює від себе, від доброї чи злої волі адміністраційних органів влади, все організоване громадянське життя. У першу чергу це торкається недержавних народів, чи пак національних меншин. Модні у світі тенденції до „тотальности" істнують і в Польщі та особливо сильно віджили з акцією полк. Коца: польське громадянство, задивлене у приклади на сході й заході Польщі, утотож-

нює думку про ідейну консолідацію з думкою про монопартійну систему, в якій партія — нація — держава — це тотожні поняття. Очевидно, що серед таких, зрештою далеко ще невикристалізованих польських течій, можна (і треба) рахуватися з можливістю ще більшої, ніж нині, залежности українських зорганізованих станиць і комірок від держави, від режіму. Разом з цією ще більшою ніж досі загрозою для автономности нашого життя, разом з відкиненням поза межі дискусії самої проблеми державного перестрою на федералістично-автономну систему, мусить виринати деяке занепокоєння. Мусить виринати питання, чи не чекають нас дуже тяжкі часи боротьби за рештки свобідного віддиху, за рештки можливостей свобідного прояву національної індивідуальности в усіх ділянках, в яких зацікавлена жива нація.

Але одночасно та сама обєктивна оцінка ситуації — і міжнародньої і внутрішньо-польської і внутрішньо-української — каже ствердживати факти, які промовляють виразно у нашу користь. Отже передовсім ситуація міжнародня. Вона пригадує в дечому рр. 1906/7: у царській Росії прийшла була після провалу революції 1905. року страшна реакція, а над европейським овидом зависло марево війни (справа анексії Босні й Герцеговини). І як тоді, так і нині у звязку з міжнародньою ситуацією українська проблема, як політичний потенціял, зискує надзвичайно на вазі. Правда, на тодішніх східно-галицьких відносинах це не відбивалось; навпаки, саме у 1908. р. Андрій Потоцький, не рахуючись з австрійською державною рацією та й польським визвольницьким рухом, звязаним з боротьбою проти Росії, — впровадив до галицького сойму 9 москвофільських послів. Але зараз після А. Потоцького прийшов до голосу проф. М. Бобжинський, який доцінював уже вагу української справи у парщині евент. східно-европейського конфлікту. І коли тоді марево українства, що розвивалось у Галичині, лякало Петербург, то сьогодні дієтся це у непомірно більшому ступні: бо свідомість ваги українства в усій Европі на захід від рижської лінії є нині безумовно більша, ніж була у рр. 1906-14 у центральних державах, поза якими взагалі про українство не було мови.

Можемо закидати нашим сусідам, що вони нічого не навчились, або учаться — дуже поволи. А проте не можемо заперечити, що при всіх комуналах Гломбінського, живцем зачерпнених з ендецького катехизму звперед 30-ти літ, та при всіх вискоках ріжних Гертихів, — польська політична думка таки пішла величезними кроками вперед. Польська вулиця бунтується і проти ідеї про злагоду з українцями і — ще більше — проти всякої практичної реалізації тієї ідеї. Але свідомість геополітичної ситуації Польщі таки у польському громадянстві зросла і на тлі тієї свідомости бліде марево української небезпеки. І коли навіть теорія про Польщу, як єдино-національну державу, дістає пів-офіціяльну санкцію, то проте вона на ділі звужується до модної фразеольоґії: 17 літ тому Станіслав Грабський відгрожувався перед Степанківським, що „за 25 літ не стане в Польщі українців", а сьогодні таких наївних політиків у Польщі мабуть таки нема!

І ось доходимо до останньої точки, яка не каже понурювати голови: внутрішньо-українська ситуація. Не маємо на увазі матеріяльного стану посідання. Зате маємо на увазі гарт українських мас. Правда, деморалізація захопила чималі кола і в низах і серед інтеліґенції: знають це головно самоуправні діячі. Але одночасно національна свідомість пішла вшир і вглиб. Витворились кадри фанатиків праці. Кооператори, сільсько-господарські діячі, духовники, культурники, свідомі ремісники, дрібні купці, молоді промисловці, — робота, яку вони роблять, це не соломяний вогонь! Молодь, якій грозила небезпека втопитись у безплідному високопарному пустомельстві чи спалитись у вогні самовинищення, — стає знову цінним активом у конструктивній праці. Жіноцтво стало у краю першорядним громадянським чинником. Працюють установи, працюють організації, живо бється живчик українського національного життя. І кровю, яка оживлює український організм, це не той матеріяльний істнуючий стан, що його вдесятеро перебільшує польська преса: це гін до праці, це жива невмируща сила народу, це його туґість, якої ніщо не зломить, якої ніщо не знищить.

Треба тільки, щоб ця енергія не марнувалась на речі справді безплідні. Щоб вона не розпорошувалась і взаємно не паралїжувала будуючих зусиль ріжних гуртів, ріжних груп, що йдуть самопасом. Треба, щоб гасло консолідації перестало бути пустим згуком для свята. Треба, щоб не грозила нам небезпека, що кожне галицьке село перетвориться на малу Еспанію. Бо щойно це буде причиною занепаду віри у власні сили. **Ік.**

Українська Педаґоґічна Вистава у Львові 1937 р.

Великий навал праці, що нею перевантажений кожного дня невеликий гурт наших освітніх робітників, не дає їм можливости глибше подумати й узятися за ті чорні обовязки, що їх вимагає організаційна хвилина, сезон.

До таких чорних сезонових обовязків освітніх наших робітників належать підготовчі праці до влаштування першої Української Педаґоґічної Вистави.

Правду сказавши, то ця перша Українська Педаґоґічна Вистава повинна була відбутися вже в 1935 р. разом з Першим Педаґоґічним Зїздом, що відбувся в днях 2-го і 3-го листопада 1935 р. Не відбулася вона тоді тільки тому, що Виставова Комісія Педаґоґічного Зїзду не змогла в свій час перемогти всіх технічних труднощів, головно оспалости в цій ділянці зацікавлених громадських організацій і чинників.

Мусить вона вже невідкличино відбутися в 1937 році. На місце вистави призначили її ініціятори й організатори Львів, отже місто, де в 1586 році повстала при Ставропиґійському Братстві перша нижча й середня школа, зорганізована на новий лад. Вистава має представити 350-літній розвиток української школи, освітньо-виховних проблем, працю вчительства й молоді.

Беручи під увагу несприятливі сучасні міжнародні й політичні умовини, мусять впорядчики звузити виставу до шкільництва й виховання Галичини, Буковини, Закарпаття та еміграції. Але тематично подумана вистава якнайширше. Має вона обхопити всі ступені шкіл, від найнижчих до найвищих, усі роди шкіл, отже загальноосвітні, фахові (учительські, хліборобські, торговельно-кооперативні, ремісничі) і мистецькі (музичні, малярські), дошкільне виховання — захоронки, дитячі садки, дитячі виховні оселі, позашкільне виховання — гуртки доросту Рідної Школи, гуртки самоосвіти при Просвіті, хліборобський вишкіл Сіль. Господаря та Маслосоюзу, кооперативний вишкіл Ревізійного Союзу Укр. Кооператив, Пласт (1911—1930), освітні гуртки організацій фізичного виховання, ріжних організацій молоді, акцію Відродження й усяке інше позашкільне виховання, працю бурс і виховних осель молоді.

Збірки, придбані на першу Українську Педаґоґічну Виставу, повинні дати початок Українському Педаґоґічному Музеєві, цій майбутній науковій робітні для дослідів усіх шкільних, навчальних і виховних національних проблем. Це вже така культурна цінність, що над її придбанням варто попрацювати цілому народові.

За організацією Української Педаґоґічної Вистави стежить Головний Комітет Педаґоґічної Вистави, зложений з представників усіх наших центральних установ. Технічна праця в руках Ділового Комітету при Рідній Школі в такому складі: голова — дир. Денис Коренець, члени — о. дир. Юліян Дзерович, проф. Савина Сидорович, проф. Є. Ю. Пеленський і д-р Т. Біланюк.

Вистава буде складатися з пятьох відділів:

І. **Видавництва.** — 1. Педаґоґія, 2. Історія й устрій шкільництва. 3. Шкільні підручники. 4. Видання для дітей і молоді.

II. **Організація шкільництва.** — 5. Мапи місцевостей. 6. Діяграми і статистика. 7. Видавництва. 8. Пляни і світлини. 9. Організації, що займаються вихованням.

ІВ. НІМЧУК.

Олександер Мишуга.

В 15-ліття смерти короля тенорів і заслуженого громадянина.

Саме минуло пятнацять літ, як нестало між живими Олександра Мишуги, великого мистця і громадянина. З цієї нагоди варто пригадати українському громадянству його світлану постать, його тяжку працю і пізніші тріюмфи, вищі його заслуги для нашого національного відродження.

Життя кожної людини — це книга, з якої можна багато дечого навчитися. Наскількиж більше можна навчитися, студіюючи життя такої виїмкової людини, якою був без сумніву Олександер Мишуга!

Молодий хлопчина з Виткова Нового, ведений жадобою світла і краси, покидає рідну хату і їде до Львова на науку. Тут заопікувались ним добрі люди настільки, що він дістався до бурси Ставропиґії, звідки ходив до ґімназії і відтак до учит. семинарії. Одночасно вчився співу, бо пісня грала все в його душі, була його мрією, його життям.

Пізнався на нім професор співу Висоцький, що перелив у нього все своє знання. По скінченні учит. семинарії став Мишуга учителем в одній з львівських шкіл, мріючи тільки про одно: про виїзд до Італії для дальшого школення голосу. Аби помогти молодому адептові, відбувся на ту ціль у Нар. Домі концерт, дохід з якого послужив Мишузі на дорогу і перші місяці побуту в Італії. А коли ті невеличкі грошеві засоби вичерпалися, заглядала до кімнати Мишуги нераз біда і голод. Та проте він не піддавався і з найбільшим напруженням працював дальше.

Колиж вернувся з Італії до рідного краю, розпочав свою карієру як оперний співак. Нинішнє українське покоління мало або й нічого не знає про ту величезну мистецьку карієру й небувалі мистецькі успіхи О. Мишуги. Причиною цього те, що О. Мишуга примушений був з відомих причин працювати ціле життя на чужих сценах, головно у Варшаві, а також те, що наше громадянство не дійшло ще до зрозуміння того, що таке культ визначних у народі, і не навчилося плекати й ширити той культ в науку грядучим поколінням. А мистецькі успіхи Мишуги були справді такі, що від них могло перевернутися кожному іншому в голові. Старі люди оповідають, що кожний його виступ викликував захоплення, одушевлення й ентузіязм слухачів, від оплесків та окликів яких дрожали стіни театру. Це був справжній король тенорів! Полонена ним публика просто засипувала його китицями пахучих квітів, вінками, дарунками... Словом: це був любимець публики в повному значінні цього слова, бо він своєю піснею переносив її в інший світ, сповивав душу срібним зоряним свевом і викликав жаль за чимсь, що ніколи більше не вертається, за втраченою молодістю, за проминулим безповоротно коханням...

А тайни тих головокружних успіхів О. Мишуги треба дошукуватися не тільки в мягкости, ніжности, звучности і взагалі в рідкій красі його голосу, але також у незрівняній інтерпретації співаного слова. Мишуга не тільки співав, але й переживав ролю свого героя. Не диво, що він після кожного свого виступу в опері не міг уже тої ночі заснути і навіть не пробував потім класти́ся до ліжка, тільки пересиджував у фотелі або ходив задуманий по кімнаті до ранку. Справжній мистець-творець!

І не зважаючи на всі ті тріюмфи зберіг Мишуга до кінця свого життя серце вразливе на людську недолю, серце, що жило всіми болями, надіями й радощами рідного народу. Він відгукувався на всі потреби загально-національного українського характеру, спеціяльно опікуючись нашими музичними товариствами і ремісничо-промисловою бурсою у Львові, на яку давав постійно княжі жертви. Сам-же він для себе був ощадний до крайности і відмовляв собі неодного, а зате спішив з поміччю всюди, де лише міг. Дійсно рідкий у нас зразок мистця і громадянина-ідеаліста!

І ось пятнацять літ минуло, як далеко на чужині перестало бити це горяче, золоте українське серце, як нестало нашої гордости і слави — великого мистця й мецената українського народу, що витиснув неодну сльозу зворушення з людських очей підчас своїх виступів, але й утер неодну сльозу горя з очей потребуючих і терплячих. Нехай-жеж память Олександра Мишуги живе серед нашого народу по всі часи!*)

*) Саме кінчиться друкувати пропамятна книга в честь Ол. Мишуги. Якби ще хто з Вп. Громадян мав який цінний спомин або знимку чи іншу памятку з життя й діяльности славетнього мистця, прошу дуже переслати їх негайно до використання на мою адресу: Ред. „Діла". — І. Н.

III. **Життя і праця школи.** — 10. Навчальні засоби. 11. Світлини. 12. Друки, рисунки, діяграми. 13. Шкільні бібліотеки.

IV. **Життя і праця молоді.** — 14. Вироби шкільних дітей та учнів. 15. Побут сільських дітей. 16. Пласт. 17. Виховні оселі молоді. 18. Інші організації молоді. 19. Шкільні кооперативи. 20. Фізичне виховання молоді.

V. **Учительство.** — 21. Світлини. 22. Вироби і праці учителів. 23. Учительські організації.

Відкриття вистави повинно відбутися у вересні—жовтні 1937 року.

Не довгий уже час ділить нас від цієї хвилини. Все українське громадянство повинно скупчити свою енергію й увагу в тому напрямі, щоб допомогти чинно Діловому Комітетові в організації вистави. Потрібна тут допомога окремих осіб, управ шкіл і всіх тих установ, що якнебудь займаються справами виховання.

Окремі особи можуть присилати на виставу педагогічні книжки, часописи та шкільні підручники, особливо давніші, видання для дітей і молоді, передовсім довоєнні й повоєнні, рукописні праці й документи, світлини зі шкільного життя, шкільних будинків, визначніших педагогів, звідомлення з діяльности виховних установ, зокрема давніші, як афіші, летючки, наклейки, формулярі і т. п., звязані якнебудь зі шкільництвом, врешті вироби дітей, малюнки й описи дитячого побуту.

Управи шкіл повинні збирати всі вичислені вище предмети на терені школи, як і між колишніми учнями чи загалом у найближчому довкіллі. Зокрема повинні подбати про виготовлення збірки виробів учнів, збірки ілюстрованого матеріялу про життя школи, статистичні дані, особливо про кількість учнів та абсольвентів у минулому 1935/36 році, подаючи при статистиці учнів суспільне становище батьків, про рух у бібліотеці і кількість книжок у шкільнім році 1935/36. Де можливо, повинні видати школи звідомлення за цей шкільний рік з поданням найважніших даних з минулого школи від часу її заснування (коротенька історія школи, статистика учнів та абсольвентів, якщо можливо, то з поданням соціяльного походження учнів, а де є дані, то також з поданням пізніших фахів абсольвентів, бодай з одного-двох літ, врешті спис усіх учителів, що в школі вчили й учать). Бібліотекарі повинні подати також дані за 1935/36 рік — кілько є книжок у шкільній бібліотеці, кілько учнів читає, скількість випозичених книжок, пересічна на одного учня, найвища кількість в одного учня перечитаних книжок, заголовки найпопулярніших трьох або більше книжок з поданням числа випозичень, групи читальних книжок, оповідання й інші твори: а) з життя молоді, б) пригодницькі, в) побутові, г) історичні й популярно-наукові, д) технічні, е) інші. Дуже цікаві булиб збірки допомічні в науці поодиноких предметів, виконані силами школи.

Установи, що займаються виховною діяльністю, повинніб присилати подібні матеріяли, що окремі особи й управи шкіл, у першу чергу ілюстраційний матеріял (світлини, рисунки і т. п.) про дитячі садки, оселі й півоселі, курси, виклади, бібліотеки для дітей і молоді та рух у них.

Всі предмети, призначені на виставу, повинні бути виконані по змозі гарно й найвірніше. Необхідно до кожного предмету додати на окремій картці паперу: 1) назву (що представляє), 2) місце, що з нього походить, 3) дату, 4) хто виконав, 5) короткий опис. Крім цього треба згадати, чи предмет по виставі має бути звернений і кому, чи може залишитися в Педагогічному Музеї у Львові, що по виставі буде зорганізований.

Подрібніші пояснення про спосіб збирання предметів подає брошурка „Українська Педагогічна Вистава у Львові. 1937.“ (Програма й інструкції). Має її на складі книгарня Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 22. Докладно писав про цю справу проф. Є. Ю. Пеленський у статті „Шкільний Музей“, видрукованій у „Шляху виховання й навчання“ за 1935 рік, що вийшла окремою відбиткою.

Зголошення, листи та предмети слати на адресу: Рідна Школа (для Комітету Педагогічної Вистави), Львів, вулиця Сикстуська 46.

І. Ю.

Чи українська преса „іронізує, промовчує та бреше“?

ПРИКРІ ІНЦИДЕНТИ У ПРАВОСЛАВНОМУ „СЛОВІ“.

В найновішому числі православного митрополитального „Слова“ (ч. 13. з 28. м. м.) в огляді преси появилася злідлива замітка на адресу української преси. Редактори „Слова“, обговорюючи побіжно й хаотично статтю з „Діла“ (ч. 62. з 21. м. м.) з гострою критикою „нового русотяпського подвигу прав. єрархії“, закинули недвозначно цілій українській пресі іронізування, промовчування та брехню, коли йде про критику церковно-православних справ.

Ніодин з українських журналістів не привязує безперечно значіння до тої шовіністичномосковської заяви, памятаючи, що само життя кладе православних редакторів з їх крутійськими методами на лопатки.

Прикладу не треба шукати далеко: вистане взяти цеж саме число „Слова“, щоб на першій сторінці в російському тексті і далі й по польськи („Строніца Православна“!) перечитати комунікат (див. „Діло“, ч. 71), який хіба найкраще може свідчити, хто бреше про дійсні відносини у прав. церкві і з кого та хто іронізує.

Панове редактори „Слова“! Чи не признаєте нам цим разом рації? Само життя, сама дивна політика православних верхів іронізує, кпить собі з Ваших писань і Вашої роботи.

А хто промовчує і бреше — теж, здається, не важко Вам буде догадатись.

Гром.

Змушують силоміць наших дітей ходити на римо-католицьку релігію.

ДИР. НОВАКОВСЬКИЙ ДАЛІ ЗНУЩАЄТЬСЯ НАД ДІТЬМИ І ПРОВОКУЄ БАТЬКІВ. — ПРИЛЮДНИЙ ЗАПИТ ДО П. КУРАТОРА.

Батьки шкільних дітей: Юлії Янішевської, Зеновії Янішевської, Марії Дурак, Ольги Цьонь і Ольги Підківки в Уневі подають до відома, що шкільний інспектор з Бережан перевів дохоження з початком березня ц. р. у справі навчання релігії вищезгаданих дітей греко-кат. обряду і вирішив цю справу так, щоб згадані шкільні діти тимчасово ходили на науку релігії греко-кат. і римо-кат. обряду аж до хвилини мериторичного поладнання цієї справи Кураторією. Це тимчасове рішення подав інспектор до відома директора школи в Уневі

КОНСТ. МАЛИЦЬКА. 6

На хвилях світової війни.

5. Перші звістки про революцію.

А коли вже треба жити тут довше, так стали ми, засланці, заводитися хазяйством. Хату мала я гарну, простору; світлиця і кухня, усе виліплене по тамошньому звичаю барвистими паперовими тапетами (червоні тульпани на білому тлі). Стіни прикрасила буяками (кошичками з кори) з пучками засушених трав і зеленою піхтою (сосною), картинками з часописів, портретом Шевченка у вишиваних рямцях та інших наших письменників (листівки прислала мені пані Грінченкова). Долівку вистелила чолдонськими вистілками, широке ліжко футром білих ушканів — і сибірська хата стала українська. На горіщі воркувало стадо голубів, у стінах зробив собі гніздо бурундук (цяткований гризун, подібний до ласички), заходив від хазяїв чорний кіт Васька, а кудлатий пес Загра поселився в мене на постійне. Весело було жити в такому товаристві, найпаче у довгі зимові вечори, коли за стінами лютував „буран“ і тиснув мороз, нераз у 50°.

Та назагал зими не були для нас такі страшні, як ми спершу собі уявляли. Тихі, ясні, соняшні дні, багато дров, дозволяло нам палити в печі день і ніч, добра в початках одежа, не давала нам відчувати сибірських морозів. Поправді, зима на Сибірі найприємніша пора року. Весна приносить зі собою дощі, болото і дими від горючих лісів, улітку мошка не дає вийти подальше на прохід, а осінь буває коротка.

Серед такого життя ми й не счулися, як прийшла памятна весна 1917. р., повалення царату в Росії.

Пригадую собі, як нині. Сидимо ми якось з тов. Балицьким над Ангарою, дожидаємо почти. Хоч на небі астрономічна весна, у нас ще зима царить, Ангара на сяжень замерзла. Ось що недавно переїхав у пищних санях до Богучан єнісейський ісправник, із поворотом має задержатися в Пінчузі „на попойку“ у багатиря Василя Толстих. Та ось від сторони Єнісейська жене на санях що сили післанець з листом до ісправника. Лист спішний, бо печатка наліплена на гусяче перо. І за кілька годин довідуємося, що в Петрограді революція, цар скинений з престолу, проголошена воля всім. Ісправник не доїхав уже сам до Єнісейська. Подорозі російські ссильні розброїли його і на простих санях, як вязня, повезли до „уезда“.

І нашого пінчугського справника розброїли, хоч його нераз це не заболіло, що з урядовця став простим громадянином. А під вечір тої самої днини забігає до мене Шура Кузнецов, молодий засланець, друкар з Петрограду і кличе: „Константіна Івановна, поздравляю вас со свабодой!“

За кілька днів скликали російські політичні збори до школи для пояснення ситуації. Прийшли і ми і чолдони. На стіні червоний прапор з написом: „Да здраствует свобода“. Було багато палких промов, яких місцеві чолдони слухали зовсім байдужно. Що їм цар? З ним чи без нього їм однаково гарно живеться. Аж коли почали скидати царські портрети зі стін і видовбувати очі молодому царевичеві, один зі старриків сказав: „Рамці не рубайте, понадобляться“. І справді, рямці треба завжди залишити для нових людей, нових володарів. Нині десь там стремлять у них Ленін і Сталін.

А тепер закипіло в Пінчузі. Російські засланці, не дожидаючи ніяких розпорядків, почали виїздити один за одним додому. По їх відїзді село опустіло, заглухло. Вони були тою ниткою, що вязала Приангарський край зі світом, вносили тут життя і рух. Розуміли це і чолдони і відїзд кожного засланця прощали з жалем — вониж тратили і матеріяльно.

При кінці червня дістали ми вістку від д-ра Боцяна з Петрограду, що він із братом Гродським проводять Екселенцію Митрополита із заслання в Курську з поворотом домів.

Та ми ще не рухалися, не маючи дозволу на це від нової влади. Зате стежили пильно в газетах за подіями, що розвивалися в Росії та у нас на Україні. Українська Центральна Рада, домагання автономії України — перший український конгрес — уряд князя Львова відкидає всі українські постуляти — перший універсал Центральної Ради до українського народу під гаслом: „Від нині самі будемо творити своє життя“ — другий універсал — боротьба за українські суверенні Установчі Збори — третій універсал, в якому Центральна Рада поставила на порядку невідкличної розвязки багато справ, тісно злучених із державним будівництвом України, а саме земельної справи. А в тому часі в листопалі настає в Росії переворот — паде уряд Керенського і він сам, з владу над колишньою царською імперією переймають ліві соціял-демократи (большевики) з Леніном і Троцьким на чолі. Хвиля безладдя з Росії переноситься на Україну, яка рятуючи суспільний лад, підписує 1918 р. в Берестї мир. А потім боротьба з боль-

М. Новаковського, до відома дітей та їхніх батьків.

Тимчасом дир. М. Новаковський і далі примушує згаданих дітей, проти їх волі та волі їх батьків, ходити лише на науку римо-кат. релігії. Коли дир. М. Новаковському звернули увагу, що не придержується навіть рішення інспектора, він заявив, що інспектор подібного рішення не видавав, врештою якщоб навіть шкільний інспектор таке рішення видав — то воно його не обовязує, бо інспектор не має ніякого права видавати рішення в таких справах.

Одночасно дир. Новаковський далі знущається над шкільними дітьми так, що перетримує їх по кілька годин у замкненій школі після науки. Тому в Увеві дуже напружена атмосфера і може дійти до дійсно жалюгідних конфліктів з батьками, тимбільше, що дир. Новаковський постійно доливає оливи до вогню. І так дня 23. березня ц.р. тримав замкнених дітей по науці около чотири години. Колиж мати одної дитини (Еміліяна Кисіля) Ксеня Кисіль ж. Михайла прийшла до школи і просила дир. Новаковського, щоб звільнив її хоровитого недокровного хлопця на обід, то директор на очах усіх дітей кричав до неї: „Марш!“, опісля пхнув її зі сходів і копнув ногою так сильно, що вона втратила притомність.

За цей і подібні факти є вже перед судом кілька карних справ. Тому найвищий час, щоб Кураторія у Львові повчила дир. Новаковського про його обовязки, бо конфлікт між батьками і дир. Новаковським може прибрати небажаний оборот. Наведені факти підписані можуть кожночасно ствердити своїми зізнаннями.

Анастазія Янішевська, Михайло Дурак, Магдалина Дурак, Михайло Цьонь, Анастазія Цьонь, Павло Підківка, Катерина Підківка.

Загальні Збори „Комети“.

Кооператива, що має велику будучність.

В понеділок 29. березня ц. р. відбулися у Львові в салі „Української Бесіди“ загальні збори кооперативи „Комета“; тієї „Комети“, що „недавно появилася — як сказав її голова Лев Ясінчук, відкриваючи збори — на українському ще мало звіздистому економічному небі на те, щоб незабаром заблиснути ясною звіздою“.

Що це та „Комета“? — Так питали навіть деякі її члени, що не мали змоги за недовгий час оглядати вислідів її існування.

На це питання вимовну відповідь давала скромна виставка текстильних товарів, вироблених у „Кометі“, що манили очі то мистецькими взорами ручників, що не мають у нас конкуренції, то лискучими „макко“, то білесенькими „панамами“, що вже прикрашують неодну українську церкву — фелонами та хоругвами. А побіч того розпростиралися пестрі лежаки, солідні вовняні матеріяли на одяги, мережані та вишивками ткані скатерті й селянські „цайги“. А все те обясняв завжди усміхнений привітний „майстер“ (технічний керманич фабрики „Комета“) п. Чухрай, одягнений у незвичайне пальто з вовняної матерії, виробленої теж у „Кометі“.

Але нам усе ще не зовсім ясно, що це „Комета“ і чому саме „Комета“? Дізнаємося про це з промови голови.

Професійна організація українського службовництва (СУПРУГА) дала частину свого призбираного капіталу на те, щоб створити новий варстат праці, замісць роздавати дрібні допомоги зі свого „фонду безробіття“. В пошукуванні за предметом виробництва спинилися меткі ініціятори на фабрикації цвяхів, артикулі вживаному масово, а не нашими руками продукованому. Створили кооперативу обрібки металю, відтя й скорочена назва „КОМЕТА“. По докладних обчисленнях показалося, що виробництво цвяхів річ знаменита, але сирівець... чужий і залежний від картелю. Ініціятори перейшли в думці по черзі: пекарню, олійню, виріб фарб і ще дещо. Аж тут оглядаються, а кругом них по наших селах повно прядива, льну, конопель, що за безцін мандрує на захід, а то й за границю. Ануте, робім полотно і все, що входить у волокний промисл!

Пішли нові обчислення, пошукування машин, майстра, робітників і от у жовтні 1936 р. почали гаркотіти вже 3 залізні моторові ткацькі станки, а їм перекривлялися 6 різної ширини деревляних ткацьких варстатів, рівномірно постукуючи. Незабаром уже й появилися гарні вироби; зразу тільки на полицях магазину, а швидко вже й у кімнатах покупців — у Львові та по краю — в Галичині й на Волині. Сьогодні вже 5 торговельних заступників обїздить край та облекшує Повітовим Союзам і приватним мануфактурним станицям замовлення на свої рідні текстильні вироби. Не вижидаючи на зорганізування соток тисяч капіталу, пустилися відважні службовики з тим, що мали, на бистру воду. „До відважних належить світ“ — каже нарід. І от уже рік проіснувала фабрика „Комета“. Вона примістилась у Львові на Знесінні при головній дорозі до Жовкви й вул. Стики. Тепер льокаль уже зовсім за тісний. Простора саля просто забита станками та помічним приладдям, а магазин ще тісніший, бо в ньому приміщена ще й канцелярія, де працює вже 5 умових службовиків.

Ткальня не може виконати всіх замовлень. І от „Комета“ кидається на нову надійну ділянку: організувати домашній ткацький промисл. Таким чином може „Комета“ сяк-так наспівати із замовленнями. Показується, що для „Комети“ працює вже сьогодні 26 людей.

За час свого існування виробила „Комета“ товару за 42.000 зол. і доставила його своїм відборцям. Очевидно, що це небагато. Запотребування сто разів більше. На це треба ще капіталу. Чим він був би більший, тим більше і тим кращий товар виробляла б фабрика. Врештою — її ідеалом є не лише переробляти закуплений сирівець чи закуплену пряжу, але мати свою власну прядільню; мати таку фабрику, щоб з паровим магльованням і повною апретурою виключно можна було віддати українському покупцеві безконкуренційний товар кожного роду.

Такі думки почули учасники зборів. Скільки то „цайгів“, „струксу“, „дреліхів“ спотребовує наше село! А це все може виробляти своя фабрика „Комета“. Треба уліпшення фабрики. Це все вимагає капіталу, якого якось ніхто не спішиться давати. Навіть капіталу великих наших економічних централь не можна покищо заманити. Але можна мати надію, що незабаром і вони будуть глядіти здивованим оком у сторону „Комети“. Можливости її розвитку показує та обставина, що за перший, отже такий важкий рік проби й науки зовсім невідомої в нас галузи платить кооператива на щастя лише малощо понад тисячку зол. ніби-страти. Цю обставину підмітили учасники зборів і визнали її ще зовсім корисною ознакою.

Незвичайно річева дискусія по звітах Управи й Надзірної Ради, в якій забирало голос багато промовців, протягнулася від год. 6—9 вечора. Всі учасники були однозгідні в цьому, як це зібрав у кінцевому слові голова, що текстильний промисл має у нас найбільшу поємність праці й найбільшу поємність збуту. З переконанням, що фабрика швидко стане вповні на власні ноги, зібрані признали абсолюторію управним органам кооперативи, затвердили рахунки і приняли буджет на цей рік. Всі рішення запали одноголосно. З черги доповнили збори склад Н. Ради 4-ма членами й Надзірну Раду складають тепер: Лев Ясінчук як голова, д-р Карло Коберський, пос. З. Пеленський, д-р Ігор Федів, мец. Мих. Корчинський, нач. Ярослав Черник, нач. Вербенець, рев. Ярослав Маренін і рев. Гладій Андроник.

Не треба мабуть і додавати, що обовязком у першу чергу нашої кооперації піддержати найживіше цю молоду фабрику, вкладаючи там свої уділи. Навіть якби самі Повітові Союзи Кооператив зложили хочби лише по 500 зол. на уділи, то це вже далоб поважну суму (один уділ заледви 5 зол. за відповідальністю висотою заплаченого уділу). Дотепер є членами лише 11 кооператив і 22 П. С. К. з маленьким числом уділів. Очевидно, що вся кооперація повинна домагатися виробів „Комети“, а вона зможе їх на пору доставити, коли добуде більше оборотового (найкраще — власного, уділового) капіталу. Віримо, що це станеться в найближчому часі. „Комета“ має дійсно переміннтися на ясну зорю нашого промислу.

Ревізії у Делятині.

Дня 31. березня ц. р. місцева поліція перевела ревізію в секретаря філії „Просвіти“ п. Дмитра Федика в дома та в канцелярії філії. Ревізія тягнулась майже чотири години. За чим шукали, не відомо. Підчас ревізії поліція забрала книжку п. н. „Громадський суд над ОУН“ Старого і приготовану до друку статтю п. н. „Супримат Нації“.

шевиками. Центральна Рада проголошує четвертий і останній універсал, проголошує повну, від нікого незалежну суверенність України. Але дні Центральної Ради були вже почислені. Центральна Рада, орган законодатний і виконавчий відродженої України, носійка української державної ідеї, оборонець трудячих мас — з початком травня вже не існувала. На тому кінчимо наші газетні вістки, бо настала „распутіца“.

Вже зараз по упадку царату почали приходити до нас нові українські ґазети з України і зазиви, вертатися. Писав інж. Волосенка з Харкова, кликала мене до Каменця Подільського подільська земська управа на лекторку на українських учительських курсах — обласний комісар Галичини та Буковини на прохання Галицько-Буковинського Комітету допомоги жертвам війни позволив мені поселитися в Київі, — але ми не могли рушитися з місця в зимі, а відтак настала „распутіца“.

Весна 1918 року принесла нам усім засланим офіціяльний дозвіл большевицького уряду на поворот домів. І як відкрилася дорога по Ангарі, наші почали вертатись. Переїздили через Пінчугу: д-р Охримович, д-р Шухевич, дир. Микола Заячківський, Івашко, Грицків — намовляли і нас, але ми ще вагалися, щоб де в дорозі не застрягти — часи були непевні. Залишився теж десь в горі Ангари тов. Геруляк, а ред. Курцеба кінчив життя в заведенні для божевільних у Томську. Ах, як жалую сьогодні, що я з тов. Баланьким не прилучилася тоді до тих, що верталися, можнаб було ще одно життя врятувати...

(Далі буде).

Торжественна панахида за ґен. Олександра Осецького.

Париж, березень 1937.

В неділю 7. березня ц. р. відправив парох париської української православної церкви панахиду за душу пок. ген. Олександра Осецького, який помер у Парижі дня 28. II. 1936. р. Панахиду зорганізувало Товариство ім Гетьмана Івана Мазепи. Церкву при бульварі Оґіст Блянкі виповнили бувші товариші зброї покійного та українське париське громадянство. Із рідні ми замітили в церкві дружину покійного отамана.

Ген. Осецький уродився 24. липня 1873. р. в Кременці на Поділлі. Скінчив полоцьку кадетську школу зі золотою відзнакою, опісля студіював у Павловській військовій школі. Військову карієру почав підпоручником у 59. люблинському полку, а по студіях в академії ґенерального штабу ввійшов у Преображенський полк ляйб-гвардії. Довгий час був лектором у старшинській школі.

Як полковник 3-го гренадирського перновського полку пішов на війну проти Німеччини й Австро-Угорщини. На полі бою дістав рангу генерал-майора і проводив бригадою гренадирського корпусу. За бої дістав високі військові відзначення (георгієвську золоту зброю, орден св. Анни і Володимира).

За української революції вступив до війська Центральної Ради, як простий вояк. За гетьманату був командантом полтавського корпусу. Опісля ген. Осецький прилучився до повстання Директорії і заняв становище наказного отамана Армії УНР. Плян наступу на Київ і пляни бою під мотовилівським лісом є безсмертними військовими ділами покійного отамана.

По вступленні військ Директорії до Києва став Осецький міністром військових справ. У 1919-ім році відвідав Західну Область Української Народньої Республики, опісля був командантом холмського фронту в боях проти польської армії.

З початком 1920. р. ген. Осецький був головою військово-дипльоматичної місії УНР в Бельгії.

Покійний залишив спогади із часів визвольної війни, які лежать покищо в рукописі в руках приятелів покійного отамана.

Іван Карбовський.

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Чи молоді мають уступити місце старшим?

Нераз доводиться спостерігати в трамваю, потязі чи на якомусь зібранні „за добровільними датками“, або й без них, як наше молодше громадянство позаймає всі місця до сидження, а людям старшим доводиться стояти або сідати десь в задніх рядах.

Чи це правильно?

Звичайно, коли завести розмову на цю тему з молодими, можна почути, що вони працюють, що вони перетомлені і що в трамваю вони мають право собі теж відпочити. На жаль, часто можна це почути саме від тих, що їх працею, яка найбільш їх утомлює, є спорт. Тут замісць того, щоб свої ноги на лещетах, совгах, при біганню чи іншім спорті витренувати так, щоб вони могли ще і тих чверть години у трамваю вдержати молоде тіло, жаліються саме ті молоді люди на втому, а тому дозволяють стояти старшій жінці чи старцеві, яких ноги є втомлені вже самим життям. Як часто жінка в хустині, що вертається з тяжкої послуги, фабрики, чи по цілоденному шиттю на ніжній машині, або стоячи в крамниці чи іншій фізичній праці мусить наказати своїм ногам витримати її дійсно перетомлене тіло, а рожевий молодик весело ділиться враженнями з своїм товаришем про метч, де він, щоправда, мусів вистояти кілька годин на дешевих місцях. Ану прислухайтесь до розмов молодих у трамваю і подивіться, чи нема тут правди. Як часто вертаючись із прогульки порозсідаються молоді туристи по всіх переділах вагону і не впаде нікому з них на голову, що ота бабуся чи той дідусь в коридорі може перейшли кілька кільометрів, а то й миль, полагоджуючи ріжні справи і ноги їх напевно просять відпочинку.

Забувають наші молоді громадяни, що уступаючи місце старшим в перших рядах на якійсь імпрезі вони виконують тим лише простий акт ввічливости і пошани до старшого віку, а не уступають їм місця у праці громадській, де саме молоді повинні бути в перших рядах, хоч в житті на жаль саме ролі змінені і старші таки тягнуть на собі найбільший тягар громадської праці. 22-го січня ц. р. довелось мені спостерігати в повітовому місті Т. таку картину: перший і другий ряд виповненої по береги салі зайняли молоді дівчатка та хлопці, що весело собі теревенили про ріжні щоденні справи, а в дальших рядах та в проходах виднілись поважні, зморщені обличчя міщан, що той день святкують ще й досі з особливим пієтизмом.

Чиїм обовязком є звернути увагу на такі ненормальности? Нас жінок, а в першу чергу жінок-матерей. На ріжні іронічні завваги молодих, що тепер мовляв жінки у всьому домагаються рівноправности, отже нехай не вимагають, щоб цілувати їм руки та відступати місце в трамваю, варто таким молодикам вияснити, де є межа еманципації, а де є обовязки простої ввічливости і пошани до старших. І в школі і в родині мусять діти змалку вчитись уступати місце старшим, а не пхатись скрізь наперед. Це німе віддання належної пошани рокам і досвідові та життевій втомі старших мусить перейти у звичку у дитини так, щоб вона навіть ніколи не задумувалась над тим, чи вона має уступити ліпше місце старшим чи ні.

Молодий англієць, француз чи німець організально не потрафить говорити з жінкою заложивши руки в кишені чи з папіроскою в зубах, не всидить також і в трамваю, коли бачить, що хтось старший не має місця, він навіть не задумається на секунду над тим, що в такому випадку він має зробити, але тому знає він своє місце і у важніших подіях народнього чи державного життя. І це творить силу нації.

Чи наша молодь має бути гірша від молоді інших народів? Це залежатиме від української матері.

Х. К.

Праця жіночих організацій у Данії.

За ініціятивою Данської Жіночої Ради кілька інших жіночих організацій при допомозі Червоного Хреста, Гігієнічної Комісії Медичного Т-ва та Ради Домашньої Економії, а також при співучасти професорів та Батьківських Комітетів була переведена минулого року та продовжується і далі пропаганда під гаслом „Здоровля наших дітей“.

Від 1-го листопада минулого року вирушила в похід через всі міста та містечка Данії „Експедиція Здоровля“, що за шість місяців має виконувати своє завдання. Конференції при співучасти місцевих лікарів і відповідних рефератах відбуваються в кожному відвідуваному містечку чи навіть по селах. Програма цих конференцій вироблена лікарями спеціялістами. Входить сюди не тільки доцільна відживa дітей ріжного віку, але подаються рівночасно і переписи на ріжні страви відповідні до дитячого віку, але приготовані з краєвих продуктів, що має вже й економічне значіння.

При тій нагоді професорка домашньої економії переводить короткі курси варення і цікаво, що хоч ці курси призначені головно для матерей і господинь, ходить на них чимало мужчин і виявляють вони велике зацікавлення цією справою.

При кінці таких конференцій висвітлюють фільму про відживу немовлят. Цю фільму виготовлено спеціяльно для цієї пропагандивної кампанії під доглядом і за порадами найліпших фахівців.

Тому, що здоровля дитини залежить у великій мірі від здоровля матері в періоді вагітности, згадана фільма починається показом відживлювання жінки в тім часі. Пропагується теж відживлювання немовлят бодай у перших тижнях життя молоком матері, а якщо це вже стає з ріжних причин неможливе, то фільма демонструє способи штучного відживлювання, але перестерігає необхідної при цьому чистоти, якість потрібного при такій відживі молока та спосіб приготування їжі, особливо точність пропорцій. Покищо фільма демонструє головним чином відживлювання дітей ріжного віку. Акторами тієї фільми були правдиві лікарі, матері з їх дітьми, акушерки та інший медичний персонал. Випродуковано цю фільму заходами „Данск Культурфільм“, а це товариство доповнює свої кошти, накладаючи якийсь відсоток на інші розвагові фільми по всіх кінах краю.

Після закінченого курсу для домашніх помічниць.

29-го березня ц. р. відбулося святочне закінчення першого курсу для домашніх помічниць. Улаштувало цей курс Т-во „Будучність“ (відділ при св. Юрі), даючи цим почин дуже хосенній справі. Помагали Т-ву порадами та прелєгентами „Сільський Господар“, Гігієнічне Т-во та Технічне Т-во. Головним ініціятором того курсу був о. Слоневський, а голова Т-ва „Будучність“ п. Гординська з посвятою віддавала свій час, наглядаючи над курсом та ведучи всю адміністраційну частину.

Ініціятори курсу роблячи цю першу спробу, трохи боялися, яке зрозуміння зустріне вона у самих служниць серед хлібодавців, які мусіли звільнювати їх щоденно на дві години. Але побоювання були марні, хоч час для курсу був дуже мало відповідний, бо надходили латинські свята, учасниць на курс записалось 50 і всі вони ходили досить точно. Цікаво, що половина курсанток має працю у чужих національністю хлібодавців, але пані дуже точно висилали своїх дівчат на курс і перепитували дівчат дома те, чого вони на курсі навчились та висловляли своє задоволення програмою курсу. Пані українки цікавились курсом трохи менше, а в одному випадку дівчина навіть виповіла службу, бо конче хотіла ходити на курс, а пані не хотіла її на тих дві години денно на два тижні звільнити. Сумно було про цей випадок почути і хочеться вірити, що він був одиний та не повториться.

Мило було на закінченні бачити дівчат, що вбрались на прийняття так, як їх на курсі вчили — в темні сукони, білі фартушки та чіпочки і поводились з гістьми теж згідно з наукою на курсі. Дівчата ділились між собою і з гістьми враженнями про курс. Було видко, що відчули до свого званія і праці не тільки більше обовязку, але й пошану. Курсантка Мудра висловила ту вдячність в імени всіх курсанток у гарній змістом і добрій формою промові.

Закінчила курс кількома словами предсталниця „Сільського Господаря“ п-і д-р Коновенко й окрема промовляв епископ Будка.

Подібні курси повинно улаштовувати часто Т-во „Будучність“ у Львові і по цілому краю у своїх відділах. Централя Т-ва повинна подумати взагіть про школу для дівчат, що приходять до міста на службу. Булаб тоді і легша опіка над дівчатами і легший над ними догляд, а дівчата з більшою охотою горнулися би до Т-ва, бо бачилиб там для себе дійсно велику користь і допомогу.

Залишається ще тільки потреба відповідного зрозуміння наших пань, але може й вони перестануть тільки нарікати на служниці, а постараються про те, щоб дівчата, які у них працюють через цілими роками мали змогу відповідно своє знання доповнити.

—o—

З нашої хроніки.

УЧЕНИЦІ ШИЮТЬ ТЕАТРАЛЬНІ КОСТЮМИ.

У Фаховій Школі СС. Василіянок великий рух. Кляса немов театральні шатні. Тут попід стіни уставилися рококові криполіни, там ампірові сукні класичного крою; ось розкішний одяг гетьманихи поруч старовинного єгипетського. На шафі всякі перуки, обув, ожерелля. Учениці шиють, малюють брокати, гаптують золоті та срібні орнаменти на дорогих шатах. Вони 9. квітня, в салі театру „Розмаїтостей“ покажуть нам історію одягу в сценічних картинах. В тій цілі змоделювали та вшили для себе серію одягів з минулих епох. Є це в нас перший почин того роду. Молоденькі фаховички виступлять перед нами як ренесансові, ампірові, барокові, середньовічні дами, побачимо також і наші історичні одяги — княжий, боярський, гетьманський, міщанський. Поодинокі сцени, що відтворюватимуть стиль епохи, оперті на літературному матеріялі, дадуть стилеву одноцільність. Своєю роботою учениці захоплені, вони щиро тішаться кожною новою формою, яку змоделювали та відтворили, кожним узором, типовим для минулих епох. Вони тішаться теж, що зможуть осяги своєї праці показати громадянству, на прилюдній імпрезі, якій надали назву: „Від старовинного Єгипту до Бідермаєра“.

Н-я.

Практичні поради.

НАШІ ПАНЧОХИ.

Сукні знову коротші! Ох, лишенько! Знову більша турбота про панчохи, бож буде видко майже всю ногу і вже треба доброї, дорогої панчохи, щоб вона нашу ногу показала в якнайліпшому світлі. Але з ціною панчохи можна собі дати раду, коли будемо відповідно нашими панчохами піклуватись, а тоді буде менше на них дір, менше пущених очок та й кольору не тратимуть. Головні засади як поводитись з панчохами такі:

1) Тримаємо наші ноги в порядку, миємо їх часто і докладно.

2) Раз на тиждень обрізуємо нігті та гладимо кінці пильником, щоб вони не розрізали гострими краями тонких шовкових ниточок. Дбаємо теж, щоб не творилась на підошві та пятах тверда шкіра, що своєю шорсткістю протирає легко тонку панчішку.

3) Купуємо панчохи відповідної до своєї ноги величини, ані за короткі, бо вилізуть нам пальці, ані задовгі, бо творитимуться закладки і зморшки і панчоха тратитиме форму.

4) Як тільки помітимо малюсіньку дірочку, зразу ж панчоху з ноги скинути і або відразу зашити, або відложити панчоху і зробити це пізніше.

5) Панчохи треба досить часто прати, але найліпше прати в теплих милляних платках, а ніколи не натирати панчоху безпосередньо милом.

6) Не треба намочувати панчохи на пів дня, бо тим вони ослаблюються, але без відмочення бодай на пів години теж добре не відперуться.

7) Не викручувати панчіх, але видушити в рушник всю воду.

8) Щоб панчохи мали добрий полиск і барву до останньої води додати ложочку оцту, що теж змішнює шовкову нитку.

9) Не сушити панчіх коло гарячої печі або на сонці, але в тіні на продувному місці.

За цю опіку будуть вам панчохи вдячні і довше вам послужать.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Ґотури у східних Карпатах.

Ще тільки в українських східних Карпатах і то лише у більших мокравих борах є ще готури. Колись було їх багато в усіх більших українських лісах, у глуші лісів (від них і друга назва „глухарі" та прізвища Глушевських). Нині залишились глухарі себто готури ще на Полісі, головно в борах недалеко Давидгорода, і східних Карпатах, головно в лісах на захід від Космача („Медвежий ліс").

Коли робите прогульку до Космача та їдете стежками туди від Микуличина через мокрі місця у відвічнім борі з височезними смереками і густими корчами та гірськими високими папоротями, то побачите в одному чи другому місці готура чи готуриху. Але вони дуже чуйні і швидко зникають вам з очей з голосним лопотом крил. Найбільше є їх ще в гущавині відвічного Медвежого ліса. Є вони ще всюди в Чорногорі в лісах, коли вони ще не винищені горячковим вирубом останніх літ.

Готурів винищили мисливі чужинці, навіть зза кордону, які приїздили до наших лісів при кінці березня, щоб полювати на цю окрасу наших відвічних борів. Те саме роблять вони ще тепер на мокрих „мшарах" глибоких борів у Поліссі.

Віяльце готура є мисливським трофеєм рівним майже рогам оленя.

Коли на них полюють.

Полювання на готурів роблять при кінці березня в часі їх „токування". Тоді готури „грають", прикликуючи до себе самиці і мисливих. Старі когути злітають на старі токовища, а коли сонце пригріє, „креслять" сніг розпущеними крилами. Молоді готури наслідують старих і розміщуються на токовищах.

Після заходу сонця готурі з лопотом крил (щось як голуби) западають на сухіші місця серед мокляків, щоб там ночувати. Після кількох таких вечорів зачинають готури „кректати". Готурихи ночують вже разом з готурами. Лише у відвічних борах токують готури.

Свист дрозда і голос шпака заповідають готурове токування.

Їх токування описує Гарлендер так: У погідні вечорі готур „грає" коротко, опісля спить спокійно. Мисливі вечором підслухують, де вони „грають" і досвіта туди їдуть.

Концерт.

Перед світанком готур будиться і зачинає свій концерт. Часто перериває його. Його пісня складається з 4-ох частин, достроєних до поважного шуму відвічних борів, що також будяться досвіта до життя. Перша частина співу це перериване клєскання, якби легко, звучно вдаряли один до одного сухі патики або немов далекий клекіт бузька. Друга частина то „трелювання", себто дуже швидкий та переливний в одній цілости клєскіт. Тоді готур тратить слух (покищо не чує) внаслідок стиску слухових проводів, напнявши сильно мускули горла і внаслідок екстази.

Третя частина співу готура (головний тон) подібна до вистрілу корка із пляшки шампана, часом більше дзвінка, якби удар голосного дзвінка. Цей тон короткий, але дуже голосний. Четверта частина співу готура звучить подібно як звенить коса при гостренні її камінцем. „Остреня" тріває кілька секунд і нагло ривається, а готур віднскує добрий слух і чуйність.

Всі частини співу готура (такти) зливаються в одну любовну пісню; тони переходять безпосередно в інші і творять нераз безперервний ланцюг.

Як на них полюють.

Мисливий чекає коло токовища ще перед світанком. Коли готур зачинає „грати", наближується дуже тихо, бо він чуйний і після співу полошить його хряск зломаної гілки; чути тоді лопіт крил готура, як відлітає.

Останні кількадесять кроків треба під дерево, де токує ґотур, підходити скоками (бігом). Коли готур заспіваний, можна підійти скоро і чекати на другу пісню. А що готурі „грають" звичайно в найдальших закутинах борів, окружених мокляками, то підхід до них нелегкий.

Готур виконує до 200 пісень по 8 на 1 мінуту. Трудно побачити ґотура зблизька, хоч з галузя дерева, під яким стоїть мисливий, чути спів. Готур сидить звичайно на якійсь грубшій галузі насередині, а має він добру охоронну барву піря, що зливається з тлом.

Готура треба добре поцілити, бо це твердий птах, нераз величини індика.

Бої самців.

Коли він перестане співати, злітає з дерева на землю, де чекають на нього зібрані готурихи, які він „топче". Часом готур і далі підчас цього співає.

Інколи на токах ідуть завзяті бої готурів-самців, які є такі засліплені, що не бачать і не чують нічого. Тоді ловлять їх руками „правдиві мисливі", що то вміють і ловити рибу в Пруті чи Черемоші руками за каменем або зайця під корчем або за межею. Готурихи остерігають самців, але не завжди почують цю осторогу самці підчас бою.

Найліпші токування готурів є лише кілька днів, а загальні тягнуться 4—6 тижнів. Коли на початку травня „осика розпуститься", пісні уставають, готури зашиваються в гущавину і линяться.

Готуриха зносить 4—8 яєць (інколи до 14); вибирає гніздо серед високих папоротей на травах; грудьми вигладжує малу заглубину в землі на яйця. На яйцях сидить готуриха 34—36 днів і то так твердо, що можна її наступити ногою, а вона не зірветься з місця.

Готуриха водить молоді кілька днів і боронить їх. Молоді живляться комахами і яйцями мурашок.

Вируб лісів виполошує готурів.

М. Миханько.

Боротьба людини з рекіном.

На американських екранах появиться незабаром одна з найцікавіших пригодницьких фільм, що малюватиме боротьбу людини з рекіном.

Героєм фільми є відомий спортовець 26-літній Ф. Волес, що має імя „переможця рекінів". Боротьбу з рекінами Волес любить надусе, немов тореадор змагання на арені. Риск такої боротьби в глибинах вод неменший, як на арені.

І тут і там людина зі шпадою чи ножем у руці стає віч-на-віч розшалілого звіря. Від одного руху залежить часто перемога або смерть. До сьогодні Волес завжди виходив з боротьби переможцем, хоч часто з ранами. Одного разу якийсь сильний рекін ударив хвостом по голові Волеса і розрізав частину черепа. На щастя операція удалась і Волес вернувся знову до свого „ремесла".

Небезпечна ловецька жилка відізвалась у Волеса несподівано.

Одного дня проходив він над берегом океану, в місці, де заставив був сіти. Нараз запримітив, що щось кидається у сітях. Не надумуючись, кинувся Волес у море. В тій самій хвилині кинувся на нього рекін. Волес хотів утікти, та було вже запізно. Без вагання вбив у отворену пащу „морського тигра" рамя і вдусив його. Відтоді став завзятим ловцем тих бестій.

Незвичайно відважний, залюблений у риску, кидається з довгим ножем до боротьби.

Цю справді сензаційну боротьбу сфільмувала недавно спеціяльна експедиція, що досліджувала глибини карайбського моря, яке роїться від рекінів.

Боротьба Волеса з морською потворою буде найбільше сензаційним моментом тієї цікавої фільми.

КЛЮБ „ОДИН ДЕНЬ МІЛІОНЕРА".

Неодна людина мріє, щоб хоч один день зазнати всіх розкошів життя міліонера. Ця туга за безжурним життям така велика, що чоловік готов заплатити навіть солені гроші, щоб хоч на один день зазнати оманного щастя. В Чікаго є оригінальний „Клюб одноденних міліонерів", який полагоджує своїм членам всі забаганки одного дня. Цей клюб існує вже кілька літ. За відповідну вкладку дає клюб змогу своїм членам пережити один день як справжній міліонер.

Такий одноденний міліонер дістає люксусові кімнати в найкращому готелі, елєґантний одяг, відповідну готівку до кишені і на 24 години презгарне авто, приватний літак і паровий яхт на озері Мічіґен, до своєї диспозиції. На вечір має зарезервовану льожу в опері ...але вже найближчого ранку мусить почати такий одноденний міліонер сіре, буденне життя. Членство в клюбі доволі небезпечне, бо вже кількох членів, які мали змогу закушати одноденного життя міліонера, покінчили самогубством, бо важко було їм вернутись до сірої дійсности.

—o—

КОРОТКОЗОРА ЯПОНІЯ.

На підставі останніх даних скількість короткозорих в Японії незвичайно сильно збільшилась. Короткозорих є сьогодні круґло 20 міліонів. Також при наборі рекрутів виявилось, що подавляючий відсоток новобранців це короткозорі. Тому, що японські діти починають приблизно в 10 році життя виявляти короткозорість, японське міністерство внутр. справ видало заборону друкувати шкільні підручники малим друком. Також діточі часописи і журнали мусять тепер друкувати великим, читким друком.

—o—

ЗАМАЛО ЖІНОЧИХ ПАМЯТНИКІВ.

„Замало памятників ріжних славних жінок по всіх містах цілого світу" — таке гасло кинув один жіночий союз у Парижі. Цей союз подає при тім як найкращий приклад Париж, у якому є всього 4 жіночі памятники. „Автім — пишуть паризькі жінки — чимало є памятників таких мужчин, які зовсім на виріжнення не заслуговують. Один англійський часопис пише, що цей закид торкається у першу черґу Льондону. Ясно, що визначні жінки мають також саме право до камяних, залізних і мармурових памятників, але зваживши, що Париж є центром жіночої моди, ледви чи якнебудь жінка перестоялаб цілі століття в одному й тому самому одязі.

—o—

ВИСТАВОВІ ФОНТАНИ.

В часі світової вистави в Парижі зорганізують 18 свят, — 18 „симфоній", у яких музика, вода і світло творитимуть гармонійну цілість. Музику на означені теми компонують тепер визначні французькі композитори: Жак Ібер, Фльоран Шміт, Даріюс Мільо, Онеґер і інші. Ціла армія спеціялістів працює над улаштуванням 189-ти світляних фонтан, що будуть одною з головних атракцій вистави.

Частина фонтан стоятиме на середині ріки; 144 фонтани будуть бити на 8 метрів високо; 30 фонтан на 20 і т. д. Кожну фонтану освітять трьома красками: синьою, білою, червоною, зеленою і жовтою. 11 величезних гучномовців передаватиме музику, доповнення до гри води і світла.

Для кермування всіми тими фонтанами повстане спеціяльна електрична стація та музичне студіо, по середині Сени. Оці „свята фонтан, світла й музики" триватимуть від 12 до 35 хвилин.

ОКРЕМА ТЕЛЕФОНІЧНА ЛІНІЯ ДЛЯ КН. ВІНДЗОРУ.

Дирекція телефонів горішньої Австрії заінсталювала окрему телефонічну лінію з вілли князя Віндзору в Апесбах до Бад Ішль, тому, що кн. Віндзор веде щоденні розмови з Англією і Францією.

ВЕСЕЛЕ.

ЖІНКИ ПРАВЛЯТЬ СВІТОМ.

Вдова льорда Керзона сказала одного разу до Чемберлена:

— Настане день, коли найкультурнішими народами правитимуть жінки.

Чемберлен усміхнувся:

— Значить усе лишиться по давньому.

НЕ ТРЕБА ВЧИТИСЬ.

Підслухана розмова:

— Кілько літ має ваш син?

— Уже дванацять.

— До школи ходить?

— Та ні... не хоче. Каже що тепер всі фільми звукові то пощо йому читати?

Останні вісти.

МІНІСТР РОЗВЯЗАВ СТУДЕНТСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Міністр віроісповідань і освіти розвязав у львівських високих школах такі організації: Національний союз польської радикальної молоді, Вшехпольська молодь, Союз польської демократичної молоді та Легіон молодих; вони мали політичний характер, на що не дозволяють постанови про студентські організації. Рівночасно розвязав він допомогові товариства, а їхне майно забезпечив так, що бідні студенти дальше хіснуватимуть допомогою.

Ректори мають загрозити всім іншим студентським організаціям санкціями, як вони не шануватимуть приписів.

—o—

ОБВИНУВАЧЕННЯ І САМООБВИНУВАЧЕННЯ.

Цікава промова Сталіна.

Щойно тепер появився на сторінках совітської преси текст промови, яку Сталін виголосив на засіданні центр. комітету всесоюзної компартії ще 3. березня. Він ствердив, що опозиційні рухи в партії та поза нею ще далеко не зліквідовані та закинув Німеччині, Італії та Японії, що це вони підсичують опозицію, підготовлюючи напад на СССР.

За те у великій мірі слід винувати — на думку Сталіна — самих таки комуністів, які не виявляють достаточної енергії. 3.000 відповідальних комуністичних діячів керує державою, що займає 1/6 земської кулі, не допускаючи до партії допливу свіжих сил.

—o—

НАЦІОНАЛЬНА ОФЕНЗИВА НА КРАЇНУ БАСКІВ.

Авас подає з Авілі: Нині рано національні війська перейшли до наступу на біскайський фронт і перервали його. Червоні втратили кількасот убитих і кілька тисяч ранених

—o—

НОВА КОНСТИТУЦІЯ ІНДІЇ.

Від нинішнього дня обовязує в Індії нова конституція, що вводить провінціяльну самоуправу. Конгресова партія не вдоволена, бо самоуправа занадто вузька; нинішній день проголошено „днем національної жалоби“; всі крамниці замкнено.

Успіхи „Просвіти“ — це успіхи на всіх ділянках народнього життя. Занепад освітніх змагань потягає за собою занепад усього нашого дорібку. Тож спішім із жертвами на „Дар Просвіті“!

По широкому світі.

У Фінляндії завтра застрайкує 3.500 робітників 3-ох найбільших металевих фабрик.

Арабський комітет у Палестині рішив вислати до Льондону делегацію, що має боронити арабських прав перед жидівськими домаганнями.

Британський король Юрій VI. оголосив відозву до індусів з нагоди введення провінціяльної самоуправи.

Фінляндський уряд предложив парляментові проєкт фінізації гельсінгфорського університету, де залишилось ще лише 15 катедр зі шведською викладовою мовою.

Італійський міністр преси і пропаганди заявив, що його уряд так довго буде уважати себе звязаним договором неінтервенції, доки інші держави його не зломлять.

9.000 англійських автобусових робітників у Льондоні загрозило страйком, як до місяця автобусова компанія не введе 7-годинного дня праці.

Єгипетська делегація виїхала до Монтре на конференцію у справі скасування капітуляції. На час переговорів провідник парляментарної опозиції обіцяв урядові підтримку.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру містимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— В справі щомісячного безплатного книжкового додатку. Нашим точним Вп. Передплатникам пригадуємо, щоби враз із передплатою на квітень прислали найдалі до 15.IV. на порто безплатного книжкового додатку 25 сотиків. Хто не долучить до передплати 25 сот., тому книжки не зможемо вислати. Одночасно звертаємо увагу, що книжковий додаток на квітень і дальші місяці дістануть тільки ті наші точні і безпосередні передплатники, що вплатять найдалі до 15-го кожного місяця 5 зол. за пренумерату і 25 сот. на порто. Просимо на це звернути увагу, щоб не тратити непотрібно часу й коштів на листування. Нові передплатники дістануть безплатний книжковий додаток за той місяць, за який пришлють передплату в сумі 5 зол. і 25 сот. на порто.

— В суботу 3-го і в неділю 4. квітня в год. 7. вечором в Клюбі Українських Емігрантів пл. Бернардинська 2. I. п. відбудеться **чайний вечір**.

— Відвідайте всі Показ можливостей розбудови рідної промислу, що відбудеться у Львові при вул. Костюшка ч. 1а. I. пов. в днях від 28. березня до 5. квітня 1937., в годинах від 10. рано до 8. веч. Вхід **другою брамою** (1а) як до „Нового Часу“. Вступ за добровільними датками. 5—7

— Програмки вистави „Ноктюрна“ і „Вечерниць“ стануть для п. т. Публики цікавою новинкою, бо крім докладного пояснення змісту обох творів, знайдемо у них знимки усіх виконавців тих опер і автора нової інструментації, а крім цього цілий ряд анонсів наших найповажніших фірм. Програмки буде можна набути при вході до салі Театру д. 4. IV. ц. р. в год. 12. вполудне.

— Дешевий місяць книжок ще триває **і в квітні** місяці ц. р. Використайте нагоду й замовте книжки по дуже дешевих цінах у **Книгарні Т-ва „Просвіта“** Львів, Ринок 10, I. поверх. 565

— Наші 1-квітневі жарти. Такий уже звичай, що напередодні 1-го квітня треба вигадувати якісь неймовірні вістки і пускати їх у світ. Люди люблять несподіванки і хоч нині щораз менше таких, що вірять у них, коли трапиться бодай на сто один легковірний, усі тішаться. З наших пильних читачів напевно мало хто повірив у таку сензацію на 1-ій сторінці 1-квітневого „Діла“, як проголошення Каталонії совітською республікою. Вістка на 3-ій сторінці про розстріл Постишева — хоч усе можливе там, у совітах! — це поки що тільки жарт. Апостольський адміністратор Лемківщини о. д-р Я. Медвецький не перепрацювався своїми реформами і не лежить хорий. В український університет у Румунії можуть повірити хіба мешканці Уругваю, які зовсім не орієнтуються в румунських відносинах. Абісінія моглаб так само несподівано дістати територіяльну автономію, як Полтава викинути на свій беріг золотий пісок. Нині дійшли до нас звістки, що всеж найшлись у Львові особи, які вибрались на львівський двірець, щоб побачити панію Сімпсон у поїзді Львів-Букарешт. Зате ледви чи хто повірив, що в домі „Просвіти“ зачинають інсталювати центральне огрівання. Назагал вигадувати першоквітневі жарти щораз важче. Живемо в часах, коли кожний день приносить нам неймовірні вістки. Занадто часто чуємо „Все можливе!“ і, на жаль, це занадто часто торкається новин для нас невеселих.

— Вп. Членів Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові (Ринок 10, „Діло“), місцевих і позамісцевих, які залягають із членськими вкладками (місячно 50 сот.) за 1936 і за перші місяці 1937 року та вписовим (10 зол.), тому, що зближається речинець Заг. Зборів Т-ва, просимо все те вирівнати. Гроші слати на вище подану адресу Т-ва

— Відчит „Фашистівська Італія“ у Клюбі Українських Емігрантів, пл. Бернардинська ч. 2, I., дня 3. квітня ц. р. в 6. год. веч. виголосить Мих. Островерха.

— Лавреат д-р Юрій Липа приїздить до Львова і матиме свій одинокий і перший відчит: „Двацятиліття сімнацятого“ у Кружку Р. Ш. ім. Ганни Барвінок, Львів, вул. Мохнацького 12, у неділю 4. IV. ц. р. в год. 18. По відчиті чайний вечір з тов. гутіркою. Гостям раді. — **Старшина Кружка.**

Ширіть наш часопис!

— Академічні Вечорі у Львові і в Яворові. В неділю 4. ц. м. в год. 18. відбудеться в салі „Української Бесіди“ у **Львові** (Рутовського 22) виклад на тему: „Ідейні основи творчости Маркіяна Шашкевича“. Прелегент: д-р М. Гнатишак. — Того самого дня і в тій самій годині відбудеться виклад в **Яворові** на тему: „Нове про Шевченка“. Прелегент: д-р Є. Ю. Пеленський.

— Сокільський руханковий вечір відбудеться в салі Ріжнородностей в год. 19.30. Уладжує його Сокіл-Батько при співучасти всіх гнізд Львова. У програмі вечора виконають наші сокілки й соколи ріжні вправи. Наше громадянство повинно численно прибути на цей вечір. Білети швидше можна набути в „Пласті“, Руська 3. Подробиці в програмках.

— Чи Ви були вже коли в котрійнебудь українській захоронці у Львові? Чи бачили наших найменших при забаві, праці або при смачнім обіді? Ні — Ви їх знаєте хіба лиш з оповідання інших або зі сцени — а це за мало. Вони рішуче варті більшого зацікавлення серед нашого громадянства, бож вони надія і майбутня сила народу, що вже у заранні свого життя сталять, гартують духа і серце любовю до свого рідного. Від них, від дорогої нам усім дошкільної дітвори, прийде до Вас цього місяця мале жовтеньке ціпеня з радісними бажаннями Воскресного Празника та з щирим проханням від найменшої української дітвори запріязнитися з нею ближче, сердечніше. Нехай ніхто не буде байдужий на просьбу ціпеняти, нехай прикличе до себе, розпитає, погостить і на листі напише, коли у відвідини до діточок прийде!

— Сполука між Львовом і Жовквою перервана для важких самоходів, бо між Куликовом і Львовом гостинець ушкоджений до відкликання. Нині не приїхав до Львова ні один автобус зі Жовкви.

— Українська безробітна інтелігенція на Волині. Пишуть нам: Коли в корінній Польщі польської безробітної інтелігенції нема, то на українських етнографічних територіях, головно в Галичині й на Волині, майже вся українська інтелігенція сидить без державних посад і бідує. Польські студенти ще не встигнуть здати останнього іспиту, а вже дістають завдяки ріжним протекціям і впливам посади і то відразу платні, найбільше в держ. скарбових урядах; а наші інтелігенти просто ніде не можуть добитися посади. В Галичині наші інтелігенти ще собі якось радять і дехто часом дістане посаду, дехто працю в кооперації тощо; зате на Волині це безробіття серед української інтелігенції страшне, просто поголовне. Вже навіть посол Маслов говорив про це безробіття на Волині в соймі, хоч і дуже обережно. Та всеодно поляків з корінної Польщі дальше переносять на Волинь. В лютім ц. р. перенесли м. ін. багато листоносців поляків на Волинь...

— Припечатування штемплів. Щоби унеможливити вживання кілька разів тих самих штемплів, тобто т. зв. „прання“, міністерство скарбу видало обіжник у тій справі. Відтепер штемплі будуть двічі припечатувати: раз у бюра подань, вдруге в референта справи.

— Заворушення безробітних у Львові Серед безробітних, що реєструвались у бюрі посередництва праці, появилися агітатори, що намовляли до непослуху. Опісля намагалися вони зорганізувати масівку, але поліція до того не допустила, арештуючи кількох агітаторів. На місці появилися поліційні самоходи та великий відділ кінної поліції.

Нині перших 500 безробітних найшло працю при будові вулиць і каналів; небавом приймуть до праці дальших.

— Новий бурмістр м. Снятина. На місце бувш. бурмістра Станислава Вежбянського, який уступив добровільно, бурмістром міста Снятина вибрали Юліяна Косінського, емеритованого управителя вселюдної школи в Снятині.

— Жахливе вбивство. Дня 31. березня ц. р. мешканці Делятина знайшли у присілку „Погребиня“ змасакроване тіло якоїсь дівчини. Лице дівчини годі було пізнати, бо було дуже потяте. Крім того дівчина мала рану у плечах від багнету. На місце злочину прибула поліція і слідчий суддя. Виявилось, що вбитою є Стефа Малаховкіна, донька делятинського міщанина. Під закидом убивства поліція арештувала Н. Ключівського і В. Савчука з Делятина. Вбивство має еротичний підклад.

— Несамовита крадіж. На цвинтарі в Струтині Нижнім п. Долина якийсь незнаний злочинець вліз до могили тимчасово похованого А. Янковського та вкрав з небіжчика маринарку і штани. Поліція веде слідство.

— Арештували поліційного команданта в Отвоцьку, аспіранта Шпайцера, якому закидують ріжні надужиття. Подробиці тримають у тайні.

— **Вибух у почтовім амбулянсі.** У Стрию на залізничій стації вибух у поштовім вагоні клунок, що його надали у Варшаві для М. Тенгра в Калуші. В клунку були корки до стріляння, якими залюбки бавляться діти. Підчас вибуху легко попарили собі руки два почтові урядовці зі Стрия Коробейко і Яблонський. Крім цього Коробейка цей вибух оглушив. У поштовім возі вибух вирвав у підлозі дошки на 1 м² і ушкодив дах вагону. Тільки завдяки щасливим обставинам Коробейко не стратив життя.

— **Краєва хроніка.** В Кутківцях пов. Тернопіль Бр. Стомира вкинув до розпаленої ватри гранату, яка вибухла вбиваючи його на місці. — На дім Яцка Рижого і Миколи Босака в Шпиколосах п. Золочів напали якісь узброєні в буки і сокири люди та побивши домашніх здемолювали мешкання і заграбили солонину та яйця. Підчас утечі натрапили вони на поліцаїв з Ремезівців. Виявзалась стрілянина, одначе напасники втекли. — В Радчі п. Станиславів вибухла пожежа в стайні о. Кисілевського. Пожежу вгасив наймит і замкнув відтак стайню. В димі вдусилось 8 штук худоби.

— **Похорон короля циганів.** Дня 30-го квітня ц. р. відбувся у Варшаві похорон помершого короля циганів, барона Матея Квека на католицькім цвинтарі. Домовину з тілом винесли з каплиці просекторії. В похороні брали участь товпи циганів. Кондукт перейшов вулицями міста. Померший циганський барон кілька разів висловлював за життя побажання, щоб по смерти його тіло перевезли до Еспанії до його віллі, де недалеко є єдиний в Европі католицький цвинтар для циганів. Покійний дуже любив Еспанію й був великим прихильником ген. Франка. В його одязі найшли знимку ген. Франка та кількох інших визначних еспанських генералів-повстанців. Ці знимки вложили помершому до домовини.

— **Залізнича катастрофа у Франції.** Поспішний поїзд, що їхав з Парижа до Бордо, вилетів з рейок на залізничому проїзді 5 км. від стації Дакс. Три перші вагони вискочили з рейок і впали з насипу. Досі ствердили, що є трьох убитих і коло 60 ранених. У місті Дакс зареквірували всі приватні самоходи й вислали їх на місце катастрофи. Поїзд гнав у хвилині катастрофи зі скорістю 120 км. на годину. Катастрофа сколілася імовірно з причини перерваня получення з ресторанним вагоном. Ранених ратували серед ночі на човнах, бо саме тоді вилляла ріка Адур.

— **Що це таке большевизм?** Щоб запізнайомити італійських робітників, чим є в дійсности це явище, що його звуть большевизмом і як воно зросло в російському кліматі, створюючи величезне царство жидівсько-панславістичної плютократії на шкоду затягнених у неволю робітничих мас, Союз Робітників Промисловости в Римі доручив чотирьом видатним дослідникам у цій ділянці виснити це питання. Реферати відбуватимуться в осідку Паперо-Друкарського Синдикату при Віяле дель Ре, № 37. в год. 18,30 в нижче зазначених днях: 24. III.: Ляуро Майнарді — Комуністичні рухи й експерименти в часі віків. 7. IV.: Франческо Таддеі — Національне питання в СССР. 14. IV.: Інж. Мих. Єремїв — 20 років большевицького експерименту. 23. IV.: Ляуро Майнарді — Совітська закордонна політика і Комінтерн. 28. IV.: І. Токаржевський—Каращевич — Як Україна поборює большевизм. Всі синдикальні провідники і всі робітники мають вислухати цей короткий курс популярних викладів про большевицький рай. — („Іль Ляворо Фашіста", 24. III. 1937).

— **Большевики відкривають латину.** У совітській офіціальній „Правді" поміщена стаття про те, що необхідно ввести наново латинську мову в середніх школах. Мотиви такі: в російській мові є багато латинських слів; книжки з зоольогії, медицини та ботаніки не можна читати без знання латини; хто знає латину, той легше вчиться европейські мови. Все це знали вже давно у царській Росії!

— **Пересуди не вмирають.** Нюйорський щоденник „Н-Ю. Геральдова Трибуна" стверджує, що у Злуч. Державах видають річно 125 міл. дол. на ворожбитів, астрольогів і всяких інших чудотворців. На багатьох домах і дверях бракує число 13. Нема цього лиховісного числа теж на залізничих вагонах. Багато артистів вступаючи на сцену щовечора доторкає „для щастя" всякі амулети та талісмани. Цивілізація йде собі вперед, а пересуди стоять міцно на місці.

— **Найпопулярніші люди світу.** На журналістичнім факультеті нюйорського університету розписали серед студентів анкету на тему „Які постаті є під сучасну пору найпопулярніші з журналістичної точки погляду". У висліді цієї анкети президент Рузвельт дістав 120 голосів, Мусоліні і Гітлер 117, князь Віндсор 102, п-і Рузвельт 94, п-і Сімпсон 90, провідник амер. робітників радикальний політик Джон Левіс 83, Ліндберг 79, Сталін 72, Вілім Рандольф Герст 66, п-і Ліндберг 59, пятачки Діон 58, король Юрій VI. 44, майор Лягардія 44, Герінг 39, Джон Рокфелер 38, Троцький 35, ген. Франко 30, англійська королева-мати 29, летунка Амелія Ергадт 24, Грета Гарбо 19, премієр Блюм 19, Шерлей Темпль 14.

— **Англійський чудак.** Льондонський міліонер Віл, що помер цими днями, страшенно любив кінські перегони. Вмираючи залишив він у заповіті бажання, щоб його попіл по смерти розсипали по тій алеї в Гайд-Парку, де він залюбки їздив верхи. Цьому спротивився парох, а проте двох членів рідні за жеребом поїхали до Гайд-Парку з урною і виповнили волю покійного. Поліція наложила на них кару.

— **Ріжні вісти.** Англійські часописи пишуть, що пенсія, яку признали премієреві (10 тис. фунтів) не дуже така велика, бо напр. Май Вест і Ширлей Темпль 7—9 разів більша, а Шаляпіна і Тосканінія 5 разів більша. — Між Марсей і Одесою будуть відбуватися правильні корабельні рейди. — Підчас Великодніх Свят згинуло в автомобілевих катастрофах у Франції 9 осіб і 13 було важко ранених. — З нагоди Великодня регент Мадярщини адмірал Горті дістав від Гітлера як дарунок прегарне авто, яке було прикрасою берлінської автомобільної палати. — До бруклинської вязниці (Зл. Держави) замкнули Сальваторе Оссію, убивника десятилітньої дівчини. Співвязні озлоблені злочином мало не розідерли Оссію. Вязнична влада мусіла перевести злочинця до іншої вязниці.

З кіна.

Кіно „Касіно": „Камелієва дама".

Це один із тих творів Дюма, що й досі не втратив на своїй драматичній силі. Великі артисти та артистки вибирають його радо, щоб показати в ньому свій талант. Життя легкодушної, легкої жінки, що нараз щиро закохується, зображене тут із незвичайною силою та простотою, до того і цікаво. Не диво, що Грета Гарбо вибрала собі таку ролю. Її улюблений тип — жінки, яка терпить від нещасливого кохання і що вирікається свого коханого, має тут іще одну, небуденну форму. Минулого року звернулися до Грети Гарбо із проханням написати кілька слів на тему: „Що таке кохання?" і вона відповіла: „Є всякі роди кохання, але кохати можна тільки подвійно: щасливо і нещасливо. Століттями звеличували нещасливу любов, наче божество; щиро кажучи, я не поділяю цього захоплення. Кожна жінка потребує довкола себе нещасливо закоханих як докази своєї чесноти. А все-ж ті, що кохаються щасливо, здобувають щастя, — нещасливо закохані пізнають, що таке любов. Любов це могутня і жорстока володарка; на її службі служать учні того ворожбита, що зачарував флейту і не міг її відчарувати. Любов можна прирівняти до тої отрути, яка стає ліком, коли брати її у відповідній дозі".

„Камелієву Даму" грала неодна велика артистка за останніх кільканадцять літ. Елеонора Дузе та Сара Бернар не були останніми. Грета Гарбо вміє надати цій ролі власну інтерпретацію. Хоч вона і не дуже приваблива, бо не така гарна, як може ми хотілиб її бачити, а проте наскрізь оригінальна. Те село, якого не бачимо на сцені, у фільмі має свій окремий чар. Партнер Грети — найгарніший молодець з американського екранового світа.

Кіно „Атлянтік": „Місячна соната".

Вперше в історії фільми вдалося продуцентам втягнути до фільми великого сучасного мистця — Ігнатія Падеревського. Його фантастична карієра, його майже легендарна світова слава зєднали йому популярність не тільки серед мельоманів, але і серед широкої публики. Тому й фільма з Падеревським, який грає у ній себе самого себто піяніста Падеревського, має й матиме величезний успіх. Сама акція та фабула фільми досить банальна, надто скромненька побіч центральної особи, якою є Падеревський. Але найважніше є те, що вона дає Падеревському можливість багато грати, а його гра робить навіть у фільмі величезне враження. Шопена Польонез Ас-дур, Ліста 2-а Рапсодія, Падеревського Менует та врешті перша частина Місячної Сонати Бетовена — все те у його виконанні дивно переконливе, дивно глибоке і чудове.

Рідка фільма, після якої може неодин ляік пічне відчувати велич музичного мистецтва.

Дописи.

ДЕЛЯТИН.

Режисерський курс у Делятині. Дня 27. березня ц. р. закінчився режисерський курс, уладжений філ. „Просвіти" у Делятині. Курсантів попрощав голова філії д-р Навроцький. Курс тревав 6 днів і вела його фахова сила п. Орлан-Соботова зі Львова. Курсантів було 28 з цілої округи філії. П. Орлан-Соботовій вручили курсанти памятковий альбом з віршом п. М. Мацорика.

Розвиток кооп. „Сила". Дня 28. ц. р. в год. 3-ій пополудні відбулись у салі Украінбанку Загальні Збори кооп. „Сила" в Делятині. Зборами проводив голова Н. Ради д-р О. Навроцький. Звіт з діяльности кооперативи за 1936 р. склав дир. Е. Бехметюк. Зі звіту присутні довідались, що кооператива мала в 1936 р. 5 крамниць, а саме в Заріччу, дві в Делятині, Дорі та Ямнім. Одначе з огляду на фінансові труднощі управа кооперативи мусіла з кінцем 1936 р. одну філію заліквідувати, а саме в Делятині-Гориш II. Праця і зусилля управи були сконцентровані у двох напрямах: організаційнім і фінансовім. Щоб спопуляризувати кооперативну ідею в Делятині і в окрузі управа уладила анкети в таких громадах: Заріче, Дора, Ямна і Лузі. Силами і заходами кооператорів уладжено кооперативне свято в Делятині, виставлено виставу п. н. „Вовкулака" та засновано нову кооперативу у громаді Луг к. Делятина. Всі службовики кооперативи обєднані у своїм гуртку „Службовик", з метою взаїмної допомоги і поширення фахової освіти. Управа кооперативи боролась у 1936 р. з великими фінансовими труднощами внаслідок недостачі більшого власного капіталу, кредитів та конкуренції приватника Жарівського, який відкрив свою споживчу крамницю біля кооперативи. Слід згадати, що п. Жарівський 10 років був управителем згаданої кооперативи і щойно в останнім часі покинув її. Використавши свої знайомости терену, обставин і людей, хоче знищити кооперативу, що в дуже скрутнім для нього часі дала йому приміщення. Маєтковий стан кооперативи такий: власних фондів має кооператива на загальну суму 14.500 зол., чужих капіталів 12.894 зол., решту обороту спирає кооператива на короткореченцевім кредиті в першій мірі в наших установах, опісля в чужих фірмах. Загальний оборот кооперативи за 1936 р. 123.000 зол., з того на торг з членами припадає 33 проц., з нечленами решта. Загальний зиск кооперативи в 1936 р. 11.044 зол. Кооператива мала в 1936 р. всього 287 членів, отже як на пять крамниць у пятьох громадах зовсім за мало. Над цією справою мусять добре призадуматись кооператори, а управа кооперативи і в черговім році подбати, щоб число членів зросло найменше до 1.000. Після звіту почалась дискусія. Промовці висказувались про необхідність побільшення числа членів, про затіснення взаємин з продавцями українцями муки, про закуп товарів тільки в українських установах. На запити відповідали члени управи кооперативи д-р О. Левицький і дир. К. Бехметюк. По дискусії вибрано нову надзірну раду, яка покличе управу. На тім збори закінчились.

Шевченківський вечір. Дня 28. березня ц. р. в год. 7.30 вечором у салі Украінбанку відбувся заходами наймолодших членів „Рідної Школи" у Делятині Шевченківський вечір. На програму склались: промова, деклямації, рецитації, сценічна вистава п. н. „До світла, до волі" і відспівання заповіту. Шевченківський вечір, виконаний силами наймолодших членів „Рідної Школи" зробив на учасників миле враження. Підготовою цього вечора займалася п. А. Бехметюкова.

СТРИЙ.

Гостина театру Тобілевича. З початком березня загостив до Стрия театр Тобілевича з 4 виставами. Тому що салю Н. Дому заняло кіно, три вистави відбулися в євангелицькім німецькім домі, далеко від центру міста, а одна „Довбуш" (Чорногора в огні) відбулась у салі Нар. Дому, де в тому часі кіно не грало. Саля і театральна обстанова, а може і традиція, робили своє. Саля Н. Дому була вщерть наповнена, а євангелицька саля якось не могла притягнути більше української публики. Тільки молодь була численно заступлена на обох виставах.

Повітова нарада УНДО. Щоб поладнати повітовий апарат, скликало УНДО на день 12. березня ц. р. нараду своїх мужів довіря з повіту. Нараду відкрив адв. д-р А. Гарасимів, що привитав послів д-ра Трояна і З. Пеленського, які виголосили промови про стан української справи у законодатних установах Польщі і за кордоном, взиваючи ввесь український нарід до консолідації. По річевій дискусії вибрано до повітового проводу УНДО д-ра Гарасимова головою і п. Лисовича секретарем.

„Як я поборов крізу". Заходами комітету бідних відіграв театр ім. Стрицького у Стрию комічну сатиру „Як я поборов крізу" дня 17. м. м. Дбайливе виведення пєси і співучасть п. Яреми Стадника стягнули до великої салі Н. Дому дуже багато публики. Голова комітету о. Гаврилишин, місцевий завідатель, може похвалитись небуденним успіхом. Щасть Боже в дальшій праці!

Похорон заслуженого народнього діяча. Дня 13. м. м. віддала Стрийщина остатню прислугу визначному, хоч тихому працівникові, бл. п. Іванові Мішкевичеві, емер. нач. скарбового уряду в Стрию. Кілька років був він головою українського Свійтського Захисту і його

заходами вибудовано гарний двоповерховий будинок для сиріт. Його невтомній ініціятиві завдячує стрийський „Сокіл", що дійшов до власної орхестри. Його заходами впорядковано воєнні могили українських вояків на стрийськім цвинтарі. Був призабутим впорядником народніх імпрез і свят та походів. Просто лінійний, чесний характер не віддав йому багатьох приятелів, але І. Мишкевич тим не праквувався, тільки доки сил було, трудився і то безкорисно там, де дійсно треба було праці, а не було почестей. В. Й. П.!

Інавгураційний виклад, що відбувся заходом Богословського Наук. Т-ва зі Львова дня 21. м. м., стягнув до салі „Сокола" добірну публику. Виклад „Нове про Шевченка" виголосив д-р Е. Ю. Пеленський зі Львова. Це був одинокий дотепер реферат про Шевченка у Стрию і своєм глибоким змістом та новиною порушених справ викликав живе зацікавлення у всіх присутніх. По скінченні викладу о. Лішинський подякував прелегентові і попросив присутніх на салі гімназійних професорів опрацювати порушені прелегентом теми та опісля познайомити стрийське громадянство з новими дослідами про Шевченка.

Загальні Збори Народнього Дому в Стрию відбулися 28. м. м. і виказали присутнім членам, що завдяки вправному веденню цієї найбільшої української установи її стан дуже добрий. Кіно і кредитовий відділ завдяки праці інсп. Соколовського дають великі матеріяльні користи. Заг. збори одобрили дотеперішню діяльність і висказали похвалу та признання Управі й Надз. Раді за працю. Чистий дохід доручили Управі розділити між десять українських установ.

Нема консолідації міщан на передмісті Лани, бо кількох амбітних отаманів не хоче піддатися загальному бажанню закинути всякі сварні і процеси. Тому не диниця, що — як зачуваємо — будову Народнього Дому і салі для українських місцевих установ відложено знову не знати на який час. А шкода, і то велика! Одночасно це доказ інертности решти громадян, які повинні усунути тих отаманів без вплива від усякої праці і без них вести необхідну народню роботу. Сподіємося, що на Ланах найдуться такі енергійні провідники, що своїм тактом та енергією заохотять усіх до праці і то якнайскорше.

Викінчення малювання іконостасу. Цілий Стрий радіє, що завдяки ініціятиві о. Гаврилишина всі труднощі з малюванням іконостасу поладнано і вже за два тижні іконостас буде установлений у церкві. Малювання переводить артист-маляр Дидинюк. На Великодні Свята будемо мати в церкві прегарно вималюваний стилевий іконостас, що стане атракцією для цілого повіту.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Шевченкове свято в українській мужеській гімназії в Перемишлі. Від 1872 р. — з малими перервами — обходить перемиська гімназійна молодь Шевченкові роковини смерти. Спершу скромненько — панахидами та деклямаціями історичних поем чи романтичних балад — у тодішній одинокій державній (польській) гімназії. Згодом коли повстала (1888 р.) українська державна гімназія молодь вшановує память Кобзаря України прилюдними концертами. Отже Шевченкові шкільні свята мають у Перемишлі свою давню традицію. Цьогорічне Шевченкове свято — у 76-літні роковини смерти Поета — відбулось дня 27. березня н. р. у власній гімнастичній салі. Свято складалося із двох частин: Передполуднем в 10. год. виключно для шкільної молоді й учительського збору та пополудни в 18. год. для батьків, опікунів учеників та запрошених гостей. Програма концерту була велика, але добре підібрана. На неї склалися такі точки: 1) Шевченко-Стеценко: Заповіт — міш. хор учеників у супроводі фортепіяну, 2) святочна промова — учня кл. VII.; 3) Шевченко-Топольницький: „Три шляхи" — муж. хор учеників; 4) В. Барвінський: „Марш" і М. Лисенко: „Баркароля" — форт. сольо ученика кл. II.; 5) Шевченко: „До Основяненка" — збірна деклямація у виконанні 9 учеників клас I—II (композиційний уклад); 6) В. Кадер: „Увертура" — симфонічна орхестра учеників; 7) Шевченко-Лисенко: „Вогні горять" — баритонове сольо ученика кл. VIII. у супроводі фортепіяну; 8) Vieuxtemps: „Adagio et Allegro V. concerto" скрипк. сольо уч. кл. VIII. у супроводі фортепіяну; 9) Шевченко-Стеценко: „Сон" — міш. хор учеників; 10) Шевченко: „Все йде, все минає" — сценічна інтерпретація — у виконанні 8 учеників кл. VII—VIII.; 11) Закінчення, яке виголосив учитель м-р Мих. Александер. Виконання поодиноких точок було дбайливо підготоване, тому цілість концерту зробила дуже миле та культурне враження. І хоч направду всі точки програми були бездоганно виведені, то всеж таки в першу чергу слід відмітити збірну деклямацію малих учеників, інсценізацію старших учеників і симфонічну орхестру, що її щойно в цім шкільним році зорганізувала дирекція при матеріяльній допомові „Кружка батьків" і це був її перший та надподивно вдатний виступ. Це вже особлива заслуга молодого учителя музики і диригента Л. Хилина. Слід згадати, що це одинока в Перемишлі українська симфонічна орхестра. Мішаними хорами дуже вдачно управляв, новий учитель співу п. Вол. Вітошинський, а муж. хором енергійний молодий диригент, ученик кл. VIII., голова „Союзанського Гуртка". Фортепіяновий дострій спочивав у певних руках молодої дипл. учительки п. Яр. Поповської. Декорації до інсценізації і характеризацію виступаючих осіб виконали ученики теж власними силами; отже гімназія самовистарчальна. Не можна мовчки поминути декорації сцени і салі; на сцені видніла на вишневому тлі велика плякета з бронзовим погруддям Поета, з відповідним написом по боках, а під сподом блестів гарно виконаний у робітні ручних занять срібний лавровий вінець. Бічні стіни салі були прикрашені 6 ріжними портретами Поета та 10 образами — репродукціями малюнків Шевченка на зеленій драперії — поміж декоративно уложеними вишиваними рушниками. Саля була виповнена вщерть. Громадянство ставиться з найбільшою симпатією до своєї гімназії і радо приходить на шкільні імпрези. У перших рядах засіли найчільніші громадяни світські і духовні — з Преосвященним та Преосв. Йосафатом Коциловським на чолі. Такі концерти мають справді виховну вартість. **Батько.**

Книжкі „Дар Просвіті" — це фонд для всенаціональних виховних змагань. Не жаліймо жертв на „Дар Просвіті".

ГОРОДОК.

Загальні Збори Філії Протиалькогольного Т-ва „Відродження" відбулися 25. III. н. р. в канцелярії Філії „Просвіти". Збори відкрив голова д-р Семен Кивелюк. Звіт секретаря Романа Стеця виказав, що філія проявляла досить живу діяльність. Відбулося 5 засідань Ради, заходом філії виголошено 18 основних рефератів протиалькогольного та протинікотинного змісту. Реферати виголошували: д-р С. Кивелюк та інж. Р. Паламарчук. Не вчислено тут принагідних зазнач, щоб перестати пити і курити. Філія старалася приєднувати нових членів, кольпортувати відродженську літературу та вдержувала звязок з Матірним Т-вом. Найбільше членів вступило до філії з сіл: Бартатів, Дроздовичі, Тучани і Керниці. Акція „Відродження" була остільки успішна, що значно зменшилося по селах городецького повіту пиття денатурату. Звіт касовий здав скарбник Кулай Богдан. Доходу було 127.82 зол., розходу 126.62 зол. Готівка 1.20 зол. Після обговорення д-ром Кивелюком метод, якими послуговувалося т. в боротьбі з алькоголем і нікотиною, виявилась оживлена й річева дискусія, в якій майже всі приявні забирали голос. Після признання абсолюторії уступаючому Виділові вибрано нову Раду в такому складі: голова д-р Семен Кивелюк, заст. голови інж. Роман Паламарчук, секретар м-р Степан Бутурин, скарбник Богдан Кулай; члени Ради: п. Кассарабова, Олекса Юрків, Степан Канафоцький; заступники Ходаківна, Галушка і Когут. Контрольна Комісія: адв. Карачевський, дир. Лаптута і п. Цяпкова. Делегатами на Заг. Збори Головного Т-ва „Відродження" у Львові вибрано п. Цяпкову і Кулая. Товариство, як видно зі звітів, хоч не має своєї домівки, а до того має ще й дуже невдячне поле праці, все таки проявило, як на такий малий гурток членів (кільканадцять), доволі живу діяльність. **(Х.)**

Спортові новинки.

Загальні Збори С. Т. „Степ". В понеділок 29. березня н. р. відбулися загальні збори С. Т. „Степ" у Львові. Учасників було 42 особи. Зі звіту секрет. Лінинці Я. довідалися присутні, що товариство має 74 членів. Виділ відбув 25 засідань. Уладжено 15 ріжних імпрез, у тому чайних вечорів і аматорських вистав та 1 вечерницю. Секретар полагодив 96 писом. Касовий звіт виказав, що обороти були 651.77 зол. Майно товариства під теперішню пору дає к. 400 зол. В товаристві проявляли живу участь головно дві секції: копаного мяча і пінгпонгові. Дружина коп. мяча розіграла 14 тов. і 4 мист. змагань. Дружина брала участь у турнірі українських дружин за чашу п. От. Фединського, в якому заняла 3. місце. Зі всіх змагань виграла 7, ремісувала 3, програла 8. Відношення воріт 25:31 на некорисиь Степу. Участь у змаганнях брало 18 копунів. Під теперішню пору секція має кількох молодих надійних змагунів, так що в надходячих мистецтвах відограє поважну ролю. Дружина пінг-понгова розіграла 17 змагань, з того виграла 2. Брала участь у турнірі за українське мистецтво Львова, в якому заняла 4. місце. Секція мала 8 змагунів. Уладжено в зимі внутрішній пінг-понговий турнір. Після дискусії, в якій забирало голос багато членів, приступлено до вибору нового Виділу. Головою вибрано п. Вальва, членами виділу: Вол. Балицького, В. Дрогобицького, Я. Лииицю, Я. Березюка, Ю. Линицю, А. Гуменюка. До Контрольної Комісії ввійшли: А. Прийма, Яр. Унгурян і Е. Ґлуля. Слід побажати новому виділові успішнішої праці, як у минулому році, головно, щоб звернув увагу на надходячі мистецтва коп. мяча. Українське громадянство повинно піддержувати цей наймолодший український спорт. клюб, який обєднує переважно робітничу і ремісничу молодь. **В. Б.**

Гуцул вертається до здоровля. Як довідуємось, відомий воротар України Гуцул, якого знесли в неділю непритомного з грища, почувається дуже добре. Потрясення мозку — як про це деякі часописи писали — не було. По кількох днях Гуцул буде зовсім здоровий і небавом побачимо його знову на грищі.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

В. Ковальчук: РУСАЛКА, сценічні картини — з приводу 100-ліття появи „Русалки Дністрової" (1837—1937) з 7 образами і 2 нотами пісень. Львів 1937. Накладом т-ва „Просвіта". Стор. 48, ф. 8°.

Юрій Клен: ПРОКЛЯТІ РОКИ, Львів, 1937, ст. 62.

ЖУРНАЛИ.

ВІСТНИК, місячник літератури, мистецтва, науки та громадського життя. Львів, квітень 1937. Кн. 4. Р. V. Зміст: Ю. Клен: Жорстокі дні. — С. Кушліренко: Прогулька, поезія, життя. — Арман Мерсіє: Давна історія. — Курт Ріс: За кулісами Голівуду. — Л. М.: СССР. — Д. Гревичка: Стефаників світ. — Вол. Реп-Лосовський: Краса — без принципів і без вимог. — Мовенс Віp: Про „всепрощення" і справедливість. — Дм. Донцов: Неровріта могила. — Сганарель: Але...— Рей Гайлз: Великий бізнес у мініятурі. — М. Л.: З пресового фільму. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

НАЗУСТРІЧ, двотижневик літератури, мистецтва, науки, громадського життя. Львів 1. IV. 1937. Ч. 7, 9. 4. Зміст: Лебедина пісня Миколи Лисенка. — Людмила Старицька-Черняхівська: Ноктюрн. Д-р Ярослав Гординський: Київська риба по жидівськи. — Святослав Ольшенко-Вільха: Фіолетотінь. — Михайло Островерха: Джіотто ді Бондоне. — Д-р Василь Витвицький: На нові дороги української музики. — Наша Енциклопедія. — Українська хроніка. — Чужинна хроніка. — Огляд журналів. — Горобці на дротах.

СІВАЧ, місячник присвячений проповіди і катехизі. Львів, квітень 1937. Ч. 4. Рік II. Зміст: о. П: Мриглод: Пропов. на III. Нед. В. Посту. — о. П: Дзедзик: Ідеал проповідника (прод.). — о. декан. А. Погорецький: Пропов. на Благовіщення Пр. Д. М. — о. П. Дзедзик: Істор. розвій ідеї Католицької Акції (докінчення). — о. Ом. Горчинський: Проповідь на IV. Неділю Вел. Посту. — о. П. Дз.: Катехизи на квітень. — о. А. Ґаламдюк: Як переводити бібл. лекцію на нижчих роках науки всл. шкіл (док.). о. М. Угорчак: Пропов. на V. Нед. В. Посту. — о. П. Дзедзик: Чи і як стосувати методу „школи праці" при навчанні релігії? — о. Вол. Рабій: Проповідь на Цвітну Неділю. — о. П. Дзедзик: Христос — а робітництво. — У відповідь мудрагелям і недовіркам. — Приклади до проповідей і ексорт. — Рецензії.

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ, ілюстрований журнал історії та побуту. Львів, квітень 1937, ч. 4. Р. IX. Зміст: Микола Лебединський: Весняний вітер чую. — Гакотен: Фрагмент з чортківської офензиви. — І. Молешій: Моя виправа на Закарпаття. — А. Лотоцький: Як дійсно було з проводом Пресової Кватири У. С. С.? — Федь Триндюк: Війна і фамілія. — Матеріяли і документи. — Т. Марітчак: От. Волошук про чортківську офензиву. — Д-р Никифор Гірняк: З листів полк. Дмитра Вітовського. — Ф. Стирна: Оснування першого хору ім. М. В. Лисенка. — Рецензії і замітки. — Бібліографія.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА, економічно-суспільний місячник. Львів, квітень 1937, ч. 4. Р. X. Зміст: На окраю днів (актуальні замітки). — В. Іванис: Перспективи сільського господарства Сходу Европи. — А. Жук: Наші рочдельці. II. Галичина. — Перші польські учнівські кооперативи. — Кооперативні школи в Чехословаччині. — Лісова господарка сучасної Европи. — Б. Іваницький: „Господарська програма" Е. Кашія. — „Контроля фінансова" — І. Стернюк. — З преси і життя. — Господарська хроніка. — Додаток: Володимир Січинський: Нариси з історії української промисловости.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. Львів, 1. квітня 1937. Ч. 7. Р. IV. Зміст: Лев Ясінчук: Фінанси Рідної Школи. — Іван Федорович: Шевченківський празник і комуністичний попразен (фейлетон). — Пос. Дм. Великанович: За зміну „лекс Грабскі". Чому домагаємося зміни закону з дня 31. VII. 1924. про мову навчання? — М-р Мирон Хомінський: Бібліотека Р. Ш. в Богородчанах. — Пишіть свої рідношкільні історії! — М-р Роман Савицький: Світогляд сучасної молоді. — Інж. Роман Білинський: Середню освіту на село! — Степан Конрад: До чого прямуємо у передшкільному вихованні? — † Михайло Навроцький. — З життя Рідної Школи. — Ріжні вісти. — Додаток: Д-р Яким Ярема: Українська духовість в її культурно-історичних виявах.

ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ, ч. 7 (61) з 1. квітня н. р. Зміст: На шляху розбудови рідного промислу. „Часопис" — „вкладка" — „Разом". — Всестудентський подільський Зїзд у Тернополі і наша торговля. — Торговельні інформації: 1) Торговля старим залізом. 2) Торговля шматами. — З життя Філії СУК. — Офензива (Дешеві християнські крами). — Зайве загнивання настроїв. — На лінії Дрогобич-Золочів. — Торговельна молодь Шевченкові. — Ріжні вісти. — Відгуки карнавалу. — Записки (Купецький стан у творах українського красного письменства). — Податкові актуалії. — Ринок і ціни. — Нові видання. — Господарська солідарність (фейлетон інж. М. Деревинка).

СВІТ ДИТИНИ, журнал для українських дітей. — Львів, квітень 1937; ч. 4., Р. XVIII.

ЗМАГ, спортовий тижневик. Перемишль. Р. I, Ч. 7, 8, 9.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича

ЗТИНІЯ:
2. IV. Шаріка.
3. IV. Вій.
4. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

КОЛОМИЯ:
5. IV. Шаріка.
6. IV. Муж двох жінок.
7. IV. Циганський барон.
8. IV. Вій.
9. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

Український Театр „Заграва“

БОЛЕХІВ:
2. IV. Тарас Шевченко.
3. IV. Муравлі.
4. IV. Земля (Стефаниківська акад.).

Великий Театр:

Пятниця, 2. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлерівною; попередить „Чорна Жінка із Сонетів“.

Субота, 3. IV. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен“ з Іриною Айхлерівною.

Неділя, 4. IV. год. 3.30 попол. ціни найнижчі „Подружжя“; год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен“ з Іриною Айхлерівною.

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллагів город“ з Марл. Дітріх і Чарл. Боєром.
АТЛЯНТИК: „Місячна соната“ з Іґн. Падеревським.
ВАНДА: „Родина Ротшильдів“, „Назад до Конго“.
ҐРАЖИНА: „Царевич“ і з Мартою Еґерт.
ЕВРОПА: „Три сестри Пешкі“.
КАСІНО: „Камелієва жінка“ з Гретою Ґарбо.
КОПЕРНИК: „Шаржа легкої бриґади“ (Кримський орел).
МАРУСЕНЬКА: „Багате бідняткo“ із Шерлею Темпель.
МЕТРО: „Кн.яжна чардаша“ з Мартою Еґерт і „Чудо-діти“.
МІРАЖ: „Володар підводного царства“ з Льон Чанеєм.
МУЗА: „Сан Франціско“.
ПАЛЯС: „Ординат Міхоровський“ з Тамарою Вишневською.
ПАН: „Варвара Радзивилівна“ із Смосарською.
ПАКС: „Ядзя“ з Ядв. Смосарською.
РАЙ: „Буде краще“ із Щепком і Тоньом.
СВІТ: „Виправа на планету Монго“ та „Каїн і Мабель“.
СТИЛЕВЕ: „Легкодух“ і ревія.
ТОН: „Чорний Ґраф“ із Патом і Паташоном і додатки.
УТІХА: „Малий король“ і ревія.
ХИМЕРА: „В сонячному світі“ з Ів. Кепуров.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Маріїська 5.)
„Бостон“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 2. квітня 1937.

Берлін (357) 14.15 Розривкова музика, 17.00 Солісти, пісні в супр. форт., 20.10, 21.00 Розр. музика, спів, 22.30, 23.00 Нар. пісні з супр. сучасних композиторів. **Братислава** (299) 19.10 Словацькі нар. пісні, **Будапешт** (550) 12.05 Орх. концерт, 12.40 Форт. ресітаьль, 17.30, 22.40 Циг. музика, 20.50 Концерт оп. орх., **Відень** (507) 11.25 Для жінок, 15.10 Пісні й танки, 16.05 Цілерові твори, орх., 17.05 Для дітей, 17.30 Солісти. 19.30 Розр. концерт, Кімерон тенор, 20.40, 21.00 Сучасна музика, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. варіяції Брамса на тему Паґаніні, 19.00 Розр. музика перед 4-х століть, 20.10 Зальцбурсько-моцартівський квартет, 22.30 Орх. концерт, **Мілано** (369) 16.00 Концерт, 18.00 Фортеп. ресітаьль Роб. Касадесуса, 19.00, 20.40 Розривкова музика, 21.00, 22.00 „Трансатлянтик“ муз. авд. Джанніні, **Мінхен** (405) 12.00 Орх. концерт, 16.50 Мецосопран і форт., 17.20 Концерт хору, 18.00 Розр. концерт, **Прага** (470) 17.15 Смичк. квартет, 21.00 Концерт орх., спів, **Радіо Парі** (1648) 14.15 Вок. концерт, 15.30 Театр Уяви, 17.00 Камер. музика, 18.30, 19.30 Спів. ресітаьль, 21.00 Серенади, 21.45, 22.00, 23.00 Франція у пісеньці, розр. вечір, **Рим** (421) 17.15 Сопран, фортепян, 20.40 Розр. музика, 21.00 Форт. ресітаьль Ч. Бусотія, 22.00 Орх. концерт, 23.15 Танк. музика.

Субота, 3. квітня 1937.

Берлін (357) 18.15 Німецька музика, 19.15 Соната на кларнет і форт. ес-дур Брамса, **Білгород** (437) 18.30 Скрипка, 19.50, 20.00 Нар. пісні, **Братислава** (259) 20.35, 21.00 „Мадам Фавар“ оп. Офенбаха, **Будапешт** (550) 12.05, 17.00 Вок. Концерт, 18.00, 19.00 Сольо на тароґато, 21.20 Циганська музика, 22.05 Орх. концерт, **Відень** (507) 15.35 Концерт мандолиністів, 18.10 Нар. пісні, 19.20 Віолончеля, 20.00, 21.00 „Пікнік в опері“ весела муз. авд. Грібіна. **Дайтшляндзендер** (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, орх. хор. сол., **Кошиці** (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття (авд. для дітей), **Мілано** (369) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розривкова музика, 21.00 Комедія, 21.40 Оперетові мельодії, 22.00 Орх. концерт, **Прага** (470) 15.00 Сто хвилин легкої музики, 16.45 Театр для дітей, 19.15 Орх. концерт, 19.45 Словацькі нар. пісні, **20.20 Українські народні пісні — вок. концерт**, 22.35 Танк. музика, **Радіо Парі** (1648) 14.15 Спів. ресітаьль, 18.30 Танк. музика, 21.00 Концерт солістів, спів і форт., 21.45, 22.00 Моцартів фестіваль, **Рим** (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Аморе деі тре ре“ оп. Монтемеція.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 2. квітня 1937.

6.30 Раннішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на завтра, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл: Поморя (гутірка), Пісоньки, 11.30 Для старших дітей: Як Варвара пекла великодні баби, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Моцарт із гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Кормлення писклят, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Молодь перед мікрофоном: хор, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Яша Гайфец грає, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорами, 16.30 Оперові фантазії, гр. пл., 17.00 Краса поморського краєвиду, 17.15 Скрипкові сонати, скр., форт., 18.00 Місяць пропаганди фін. осередків, 18.10, 18.20 Спортовий порадник, 18.25 Карпати кличуть, 18.35 Веселі пісоньки, гр. пл., 18.40 Львівські футболісти наступають, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 Здобуваю нового приятеля, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Оп. фрагменти, 20.00 Концерт орх. військ. маринарки, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Леґар: „Джуд..та“ оперетка 23.00 Сальонова музика у вик. орх.

Субота, 3. квітня 1937.

6.30 Раннішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Співаймо пісоньки, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Сальонова музика, квартет, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська скринька, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Чотири вітри“ на осн. Андерсена. 15.00 Господарські вістки, 15.15 Програма на нині, 15.35 Нар. пісні, з гр. пл. у програмі: М. Колесса: „Ой дуб на дуба“ (хор „Сурма“), Коломийка (хор „Сурма“), „Вже більше літ двісті“ (хор „Сурма“), 15.50 Огляд видань, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Легка музика, гр. пл., 16.30 Форт. ресітаьль А. Моралес, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.15 Спортові вістки, 18.25 Л. Тібет співає, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейл., 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Мірішки з вінку“, 19.30 Муз. мозаїка, дві форт., скр., тенор, 20.10 Гармоністи, 20.30 Літер. новини 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Пісня про море, концерт симф. орх., Платінова сопр. рецитації, 22.00 Весна — Весела Сирена, 22.30 Танкова музика, орх.

Радіокутик.

НІМЕЦЬКИЙ ДИРИГЕНТ У РАДІЮ.

Дуже цікавий концерт чекає радіослухачів у понеділок 5. квітня в год. 21.35, у виконанні симфонічної орхестри П. Р. якою диригуватиме німецький диригент Ганс Росбауд. Програма цього концерту принесе виключно твори, які будуть виконані перший раз: Гайдна — Симфонія це-дур ч. 50 і дві композиції Феруччо Бузоні. Перша з них — це „Рондо Арлекіно“, а друга — симфонічна сюїта з опери „Турандот“. Цей твір, оснований на тому ж тексті Гоцці, до якого доробив музику Пуччіні. Це леґенда про китайську княжну, яка всім тим, що стараються за її руку, але не вміють розвязати заданих загадок, приказувала стинати голови.

РІЛЬНИЧА ПРОГРАМА.

У неділю 4. квітня год. 8.03 „Рільнича газета“. Год. 8.25 — бесіда п. н. „Скарби в дрибах“. Год. 15.30 — бесіда. В год. 15.45 — „Огляд ринків рільних продуктів“.

У понеділок 5. квітня год. 18.50 — бесіда п. н. „Найголовніші відміни рановідпорних бараболь“.

У вівторок 6. квітня год. 12.50 — „Рільнича скринька“.

У середу 7. квітня год. 18.50 — фейлетон на правно-суспільну тему.

У четвер 8. квітня год. 12.50 — фейлетон для молоді.

У пятницю 9. квітня год. 18.50 — „Лісові новинки“.

У суботу 10. квітня год. 12.50 — „Рільнича скринька“.

Ширіть наш часопис!

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.02, 88.59, Долари американські 5.28·00, 5.25·50, долари канад. 5.27.50—5.25·00, Фльорени гол. 289.62—287·90, Франки фр. 24.32—24.18, Франки швайцарські 120·54—119·74, Фунти англ. 25.86—25.70, Гульдени данц. 100.20—99.80, Корони ч. 16.30—15.60, Кор. дан. 115·44—114·60, Кор. норв. 129.93—128.95, Корони шв. 133.33—132.33, Ліри італ. 24.50 — 24.00, Марки фін. 11.42—11.00, Марки нім. 123·00—120·00, Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 130, 127.

Акції.

Банк Польський 100·00, Цукор 30·25, Лільпоп 13·75, Моджеїв 7·75. Островець 28·75, Стараховичі 33·00, Габербуш 37·75.
Тенденція сильніша.

Папери.

3 пов. інвест. 1. ем. 64·75, серія ненот. 2 ем. 63·75, серії ненот., 5 пр. поз. конв. 54·50, 5 зел. 55·00, 6 дол. 53·75, 54·00, купон 55·07, 4 проц. прем. дол. 44·75, 45·00, 7 стабіл. 368·00, купон 80·71, 4 проц поз консолід. 52·65, 52·75, 50·50, 51·.5, два ост. др.
Тенденція сильніша.

Збіжжя.

Львів, 1. IV.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	30·75—31·00
Пшениця збір. червона	30·50—30·75
Пшениця одн. біла	30·50—30·75
Пшениця зб. біла	29·75—30·00
Жито штандарт I.	25·00—25·25
Жито шт. II.	24·75—25·00
Ячмінь одн.	25·50—25·75
Ячмінь на пиво	24·00—24·25
Ячмінь паст.	23·00—23·25
Овес шт. I. незадощ.	23·50—23·75
Овес шт. I. А легко зад.	23·00—23·25
Овес шт. II. незадощ.	23·00—23·25
Овес шт. II. А легко зад.	22·25—22·75
Ячмінь бров.	26·50—28·50
Мука пшенич. разова до 95%,	33·75—34·00
Мука житна разова 0·95%,	31·00—31·25

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛ СОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 1. квітня н. р. кооператива платить за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	3.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з боч. опакуван.	3.00 „
1 кг. масла експ. платить з експ. опакув. включно дефінітивно	3·20 „
молоко від 11. I. н. р. . .	0.18—0·19 „
копа яєць	3.00 „

Тенденція на масло та яйця знижкова, на молоко вдержана.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 1. IV. н. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахорізарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре умясені, повногруді товсті	1.45 зол.
Кури молоді I. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.10 „
Качки товщені I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.30 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Управа Філії Союзу Укр. Еміґрантов у Львові доводить до відома всіх членів, що річні **Загальні Збори Філії** відбудуться в неділю 11. квітня 1937 р. в год. 4-й попол. в домівці Союзу пл. Бернардинська 2, I. пов. — **Управа.** 564

КУПНО - ПРОДАЖА

МАШИНИ до писання з письмом українсько-польським нові та вживані від зол. 200.— продає окказійно Ю. Ломага Львів, Валова 11. 550 2—5

РІЖНІ

ФІРАНКИ, КАПИ, найдешевша жерела Вапк, пл. Маріїська 6. 505 3—10

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.